

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravništvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Čredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 dinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Naredna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 24—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 6:50	četrt leta 6—
na mesec 2:30	na mesec 2—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Delegacije.

Dunaj, 22. februarja.

Danes popoldne se je v Budapešti zopet sestel plenem avstrijske delegacije. Na dnevnem redu se nahaja kot prva točka proračun ministrstva zunanjih zadev.

Zanimanje govornikov se letos ne koncentriira tako pozorno na našo zunanjo politiko, kakor sicer. Moreča skrb neizmernih voj. kreditov vpliva na debatante in AterO prihodnjih dni bodo uvaževanja o koristi in škodi, ki nam jih prizadevajo vojaški milijoni. »Dreadnought« se pravi »ne boj se« — toda prof. Masaryk, ki se je danes oglašil kot prvi govornik je opravičeno poudarjal, da pomeni za nas »bojte se«. Bojte se posledice, ki jih mora taka politika za državo nujno imeti, bojte se za svoj kulturni, socialni, gospodarski napredek, bojte se za bodočnost države, ki lahko miselno izdaja za vsako svojih ladij eno štiridesetino svojih celotnih dohodkov.

Opetovano smo tudi mi že poudarjali, da napredni Slovenci nikakor ne zanikajo potrebe, da bodi naša monarhija za vsak slučaj zadostno pripravljena. Vemo tudi, da je naša monarhija potrebna velikih reformov, ako naj izpolnjuje svoje naloge — toda način, kakor se vse te zadeve na velikansko škodo eminentnih kulturnih in gospodarskih nujnosti rešuje, je nasprotje naprednemu in demokratičnemu naziranju. To je danes prof. Masaryk z vso ostroostjo poudarjal.

Debatna o proračunu zunanjega ministrstva bo še enkrat nudila priložnost kritikovati vodstvo naših affaires étrangères. Pod grofom Aehrenthalom pada ugled naše monarhije v internacionalnem svetu vedno bolj in bolj, pada zlasti tam, kjer je to v interesu naših gospodarskih težej najbolj obžalovati: na Balkanu.

Pred par dnevi se je vrnil srbski kralj Peter iz Rima, kjer je navezal nove politične stike z Italijo. Naše zunanje ministrstvo je po svojih časnih razgledih, da temu obisku ne pripisuje nikake politične važnosti, ter je demonstrativno - zlobno pridržalo: da bi pa kralj Peter prišel na Dunaj, o tem ni govora.

Oboje so seveda le otročje zlobnosti užaljenih visokih politikov, ki z veliko zavistjo gledajo, kako se mala Srbija izmotava iz velike izolacije, v katero jo je potisnila sila sosoda

velikana. In grofa Aerenthala danes zopet desavolura dr. Milanovič, ki v razgovoru z žurnalisti poudarja politični pomen italijansko - srbske entretuje ter smehljajoče pristavlja, da se je pri tozadevnih pogovorih popolnoma upoštevalo prijateljstvo do Avstrije, tako da ni nobene ovire, da bi kralj Peter ne mogel na Dunaj. To se pravi v nediplomatskih besedah: Moremo — ako hočemo.

V predstojećem smo podali le eno karakteristično sliko iz »delavnice na Ballhausplatzu« — brez težkoč bi jih lahko pridelali še deset.

In kar je najžalostnejše, naši diplomati se prav nič ne ženirajo izražati za svoje namene celo lastne avstrijske državljane. Hočejo akcije proti Srbiji in primejo avstrijske Jugoslovane. Prof. Masaryk je danes odkril celo vrsto takih diplomatičnih afer ter jih najostreje obsodil.

Naša politika na Balkanu in naša čudna odvisnost od Nemčije naravnost izzivajo k uničujoči kritiki, njim bo veljala marsikatera ostra pri debati o proračunu »zunanjega« ministrstva, v katero pošljejo vse stranke svoje najboljše moči.

Potek današnje seje je naslednji:

O proračunu za zunanje ministrstvo je poročal marki Baegnehem.

Interpelacije sta podala delegata Stanek in Zazvorka na vojnega ministra zaradi nedostatkov pri ljudskem štetju v armadi. Interpelanta se pritožujeta, ker se moštva sploh ni vprašalo o njihovem obsevalnem jeziku, temveč se je kratkoinimalo vpisala nemščina kot občevelni jezik. Delegat dr. Ellenbogen je interpeliral ministra za zunanje zadeve zaradi zatiranja avstrijskih delavcev od strani ruske vlade. Delegata Unterkirchner in Delugan sta interpelirala vojnega ministra zaradi zadnjih nesreč pri vojaških vajah na Tirolskem.

V debati o proračunu zunanjega ministrstva je prvi govoril delegat prof. Masaryk, ki je izvajal, da se je v delegaciji mnogo govorilo zoper Italijo in sicer ravno v letu, ko se cesar sam, kakor se je čitalo, pripravljala, da izreče svoje simpatije združenemu kraljestvu. Govornik obžaluje to in izreka svoje simpatije za Italijo. Nato začne govoriti o Friedjungovem procesu in konstatira, da so dokumenti Vasičevi le en del sistematičnih ponaredb, katere so sfabricirali v Belgradu. Zagrebški proces bi se ne mogel inscenirati brez ved-

nosti zunanjega ministra, ker gre v tem slučaju za inozemsko državo. Kar je govornik navedel o Forgachevih ponaredbah, je dobesedno resnično in zadnjič je pokazal, da ni resnično izgovor grofa Aerenthala, da je tajnik belgrajskega poslanstva Vasičeve ponaredbe kopiral. Grof Forgach mora vedeti za ponaredbe svojih uradnikov. Tudi z Vasičem je občeval. Govornik omenja, da je zadnjič izjavil, da pojde v tej zadevi uspeh ad finem. Takoj začetkom je pozval grofa Aerenthala, naj izjavi, da niti on, niti kak drug uradnik v ministrstvu ni vedel za mahinacije belgrajskega poslanstva. Temu glavnemu vprašanju se je grof Aerenthal izognil. Govornik je zopet omenjal dokumente iz Friedjungovega procesa in je rekel, da so hoteli srbsko vlado kompromitirati. S tem so hoteli pokazati, da za zlato tudi najvišji dostojanstveniki srbske vlade prodajajo dokumente. Zunanji minister je dopustil, da ni bil samo dr. Friedjung, temveč tudi avstrijsko sodišče na ta način na led speljano. Koga kompromitira tako postopanje? Govornik pozivlja delegacije, naj za zadevo natančno preišče, da se dokaže, ali ima on ali grof Aerenthal prav. Če nima on prav, tedaj bo prvi, ki bo to priznal.

Minister za zunanje zadeve, grof Aerenthal, je na prav aroganten način odgovarjal na Masarykove obdolžitve in je konečno izjavil, da more delegatu profesorju Masaryku samo svetovati, naj že enkrat preneha s svojimi pustolovskiimi sumnjenci, kajti te ne morejo zadeti ne njega, ne zunanjega ministra.

Nato je govoril delegat Tresić-Pavičič, ki smatra trozvezo kot edino nevarnost za mir. Da Avstro-Ogrska obdrži svoje posestno stanje, mora žrtvovati milijone za oboroževanje. Če imamo sovražnike, tedaj jih imamo samo zaradi tega, ker smo v trozvezi. Trozveza je morda koristna za Nemce in Madžare. Slovani je ne morejo smatrati za potrebno. Slovani ne morejo biti prijatelji trozveze. Govornik obžaluje nemški narod, ne govori iz sovraštva, odkrito mora povedati, da vidi v nemški slavi in moči veliko nevarnost za svetovni mir. Ogromna bremena, ki jih zahteva oboroževanje, morajo pospešiti izbruh svetovne krize ali morajo pa dovesti do socialne revolucije v Evropi. Govornik izjavi, da bo glasoval zoper proračun zunanjega ministrstva, kar je samoočebni razumljivo.

Delegat baron Chiari sicer bona fide pritruje delegatu Masaryku, odklanja pa nadaljno razpravljanje te zadeve.

Delegat Soukup se pritožuje, da se najvažnejše odločbe o zunanji politiki odtegujejo parlamentu ter poverjajo majhnemu konventiklju, kakor so delegacije. Govornik ostro kritikuje ogrski parlament in ogrsko delegacijo. Ta parlament je sramota za konstitucionalno Evropo. Njegov temelj obstoji v nasilju napram ljudem in v zločinih napram narodom. Monarhija ni prav spoznala svoje misije. Ostro kritikuje gospodarsko politiko Avstro-Ogrske, posebno na Balkanu, in polemizuje z izvajanjem zunanjega ministra zoper govornikov predlog, naj se avstro - ogrsko poslanstvo pri Vatikanu opusti. Cerkevna država je že pred pol stoletjem nehala eksistirati. Avstrija je mednarodna država, zastopstvo pri privatni osebi, kakor je papež, nima za monarhijo prav nikakoršnega pomena. Ker je bila že pozna ura, je govornik prosil predsednika, naj mu dovoli, da prihodnji dan nadaljuje svoja izvajanja.

Predsednik je tej prošnji ugodil. Obenem je pa pokaral delegata Soukupa zaradi njegovih izrazov o ogrskem parlamentu, vladarski hiši in papežu.

Enotno združništvo.

Dr. Lampe je v »Slovencu« objavil članek, v katerem se zavzema za enotno združništvo na Kranjskem. Preneha naj med zadrugami vsaka konkurenca, vse se naj združijo pod eno okrilje in se postavijo pod nadzorstvo in vodstvo deželne odbora.

Ne bomo preiskovali, kaj je pravi vzrok, da so klerikalci kar tako nenkrat sprožili to misel, dasi slutimo, za katerim grmom tiči zajec.

Na celoma seveda nismo nasprotniki nasvetovane združitve, na celoma priznavamo brez vseh ovinkov, da se more slovensko združništvo razviti in utrditi le, če se skupno organizira in popolnoma postavi izven politike in strank, ali če se bi dalo to doseči, to je spričo navad in stremljenj slovenskih klerikalcev skrajno dvomljivo.

Narodno-napredna stranka je v združništvu vedno stala na stališču, naj ostanejo te organizacije izven politike. Faktično je tudi danes tako, da narodno-napredna stranka kot ta-

ka nima nič opraviti z zadrugami. Lepo število velikih, krasno uspeva-jočih zadrug je v deželi, ki jih vodijo somišljeniki narodno-napredne stranke. A vodijo jih popolnoma samostojno, popolnoma neodvisno od stranke in ne glede na politično gibanje. Te zadruge so pač narodno-napredne v toliko, da jih vodijo naprednjaki, a sicer so samo gospodarske organizacije in nič drugega.

Klerikalci imajo vse drugačno združništvo. Klerikalci so svojo organizacije ustanovili iz političnih nagibov in v politične svrhe in zlorabljali so jih vedno v politične namene, kar se je začelo kruto maščevati. To združništvo je popolnoma v rokah stranke in dela le po navodilih stranke.

Iz tega bistvenega razločka med naprednim in klerikalnim združništvom izhaja pač samo ob sebi, da bodo napredne zadruge lahko popolnoma samostojne in brez ozira na stranko sklepale, če hočejo pristopiti h skupni organizaciji pod nadzorstvom zaradi svoje objektivnosti in pravičnosti tako žalostno slavo uživajočega deželne odbora ali ne.

Glavna ovira bo pač v tem, da od klerikalcev ni dobiti in ni pričakovati jamstev, da se bo v skupni organizaciji delalo objektivno pravično in pošteno. Klerikalci so srečno prišli tako daleč, da jim zaupa samo še idijot, drug nihče. Klerikalec ne pozna moške besede in je nikoli ne drži, klerikalec prelomi tudi najsvetejšo prisego. Kako naj se torej ustvari taka skupna organizacija združništva, da ji bo mogoče zaupati? Klerikalci imajo danes v rokah državno-zborsko delegacijo, deželni zbor in deželni odbor, imeli bi tudi v rokah skupno združniško organizacijo in napredne zadruge bi bile na milost in nemilost izročene klerikalcem. Ali je kdo, ki ne pojmi, kaj bi to pomenilo?

»Die Botschaft hör' ich wohl, jedoch es fehlt der Glaube.« Kar je napisal dr. Lampe, so besede, same besede, katerim manjka prave vsebine. Naj pove dr. Lampe, kakšne garancije hoče dati klerikalna stranka, da se bo skupno združništvo vodilo strogo kot gospodarska organizacija, popolnoma objektivno in pošteno, in da se bo postavilo izven vseh strank in sploh politike, potem bomo govorili dalje.

LISTEK.

Nelzmišljena pismo iz Pariza.

Laže Crassus Anton.

Dragi bratranec v gospodu! Ker je danes Štefanji dan, sem se spomnil, da smo imeli časih, kadar sem užival božične počitnice doma, poln štefan pred seboj: Ti, pokojni Jože, ki se mu je lani pretrgala tenka nit življenja, ker je vtaknil glavo v premočno nit, obešeno na podstrešju v obliki zanjke, ter moja neznanost. Ta imaginarni, sedaj toplo zaželeni štefan mi potiska pero v desnico, kajti v dobrih treh tednih bivanja v Franciji, sem zaongavil vse solde in vinarje, ker nič ne mislim na prihodnost. Koliko mi izdala misel na bodočnost, glasno kriči med drugimi fakt, da bi bil nemški dramatik Hebel končal bedno življenje, če ga ne bi bila odvračala misel na prihodnost, na raztelesenje . . . Pomni pa, da ti pišem današnji list za začetek bolj v obliki konfuznega brbljanja — dvomim, da bi se ti kaj zdelo legendarno. Pobjoljšam se drugič, ko spoznam svoj ambijent od več strani.

Toplo pa ti polagam na srce in dušo, da vestno konfisciraj vsa sumljiva mesta, ko boš govoril o pismu bogati skopi tetici.

Prepričan sem na dve tretjini, da je dobro in pravično, ako ti opišem takoj svoj brlog. Ugnezdil sem se orlovsko - ponosno v silni višavi. Dokaj prostorna soba ima to prednost, da je od vrha do tal počena nalik ogromni školjki z nezdramim jedrom in se torej neprestano zrači. Za edinega spalnega tovariša imam bolno muho, ki bo težko čakala pomladi. Brez težave bi jo ujel in ubil, pa ne maram nositi morila na čelu za tako pičlo mero junaštva. Naj živetar revica, je vsaj živa duša doma, kadar odidem jaz — saj stenic itak ni. Kadar stopim skozi edino okno na balkončič, se trčim v robat zakajen oblak, kjer dremlejo poleti zapiceni nabrušeni bliski. Da se ne nabodem na kako strelo, večinoma nerad vtikam nos ob slabem vremenu iz svoje tičnice. To prebivanje v višjih sferah me zlasti v adventnem času spravlja redno v mistično ubranost: ves sem blažen, ker me oblaki rosijo. Saj si morda že čul pri zornicah oni slavni »Rorate«. Ponoči si klatim zvezde z razvpiro rdečo kranjsko marelo in se po domače menim z angeli.

Gospodar ali patron je lastnik hotela pri »Zlatem žarku«, izviren

debeluhar ali debeljak, če eskamotiram bratom Hrvatom ta izraz. Ako bi ga videl poet Klemen Marot,* ki gnoji mater zemljo že nekaj stoletij, bi ga nahrnil z »un grand, gras, gros, gris pourceau« (velik, debel, rejen, siv pujske). — O ta lump! Da ga sreča poštna kranjska duša, bi ga kvečjemu obdolžila, da je dezertiral iz klostra. Kot prononsiran kontrast figurira starijak s sostanovalec, ki je tako suh in izmrđan, da sem mu kljub kratkovidnosti prešel zobe in škrbine skozi ustnice. Ta sušec se drži zmiraj tako zlovoljno, kakor lepota, ki se ji je naredil čez noč pred balom prišle na nosu. Pozabiti ne smem patrone, šibke ženščine. Usta, ki jih posebno rada modelira v obliko »eul de poule«, so ji počvedrana, kakor da je nosila najmanj deset let ključavnico v enem kotu ustnice. Kdo ve? V Afriki nosijo ključavnice še vse kje drugje. Hotel »Rayon d'or« ima do 50 obljudenih sob in brlogov, brezdvomno jako hibridnega prebivalstva, vendar ne poznam skoro nikogar. Ob moji gajbici časih kašljucka penziran klavir; daleč spodaj vzdihuje tupatam boleha gitarra, ki jo ščipljejo prav nevajeni prsti; na tretjem koncu preseneti kedaj kreg in prepir — toda vsi ti znaki ne dovolijo sigurnega sklepa na socialno in

*) maré = lump.

drugo stališče lokaterjev. Pristavljam v tvoje pomirjenje, da so postrežniki izključno moškega spola; gotovo ne spada med maliciozne, rafinirane moraliste, ki bi se jim še-le zdaj zaplodil v srcu hud sum!

Bivam v drobovju »Latinskega kvartirja«, ki je baje izza časa rajnega Murgerja — Homère du Quartier latin — popolnoma izpremenil svoje lice. Še živeči romancier Richépin vzdihuje v »Ljubljencu« po bivši slikovitosti tega oddelka, ko so ozke, umazane ulice, podobne koridorjem, »neodoljivo vzbujale misel na čeva z zavajajo in smrdljivo odprtino v obliki predrtega ritnika« (L'aimé, št. 34). Vsak dan se čita v časnikih, kako brani ta ali oni ljubitelj gobavih zidov in garjevih podrtin kakšno staro poslopje pred vandalizmom ljudi, ki bi radi imeli vse novo. Mene skoro jezijo oni šaroljubitelji, ki se ne bi niti z mezinem uprli proti temu, če bi se sedanje »glavno mesto celega sveta« izpreobrnilo na kak savlopavovski način v staro rimsko Lutecijo, ki jo osumlja že ime (latum = govno). Da se izpolni ona beseda »Kdor govoriti kaj ne ve . . .« omenjam splošno prijaznost pariškega podnebja, povzročano po toplem zalivskem toku. V Luksemburškem vrtu čaka smrti že zdaj znatna množica vrtnic. Sneg pozna bo! Po ustnem izročilu iz ba-

bičnih bajk. Ni čudo, če si želi v tej gnili zimi mraza po časopisih — namesto po božjih potih — ona kasta, ki jo je usoda debelo podčrtala na gmojni strani življenjske knjige: radi bi se drsali po ledu, ki ga sedaj suplira polizan tlak, koder drči ob nedeljah in redkih zapovedanih praznikih močna armada mladih, pa tudi že plesnivih ljudi. Dežuje malone sleherni dan, zato so izpreobrili duhoviti pouličniki znano reklo »Nič novega pod solncem« v »Nič novega — pod dežjem«, stavek, ki je prav gotovo pridobil v meritornem pogledu. Nekaj časa imamo meglo, gosto ko kislno mleko, ki je ustavila proviziorno promet in na več krajih pripomogla množičnim potnikom v — boljši svet, drugim pa na posteljo. Solnce plava brljavo in zdi se ti bolj mrtvo in voščeno, nego glava Krstnikova na krožniku: rekel bi, da se je polenilo ali polunilo, kar ti bolj prija. Vendar je Pariz kljub temu vedno vesel, se vsaj lahko postavi, da megla ni izključno v monopolu modernih Judov ob Temzi.

Če hočeš, te malo povedem — ne za nos — po našem oddelku mesta. Pasirava neznanatno ulico Rue du Fouarre. Ako ne boš preveč zehal, ti povem, da bi se dejalo v naši mili materinščini ulica Slamnatega otopa, ker so bila nekoč valed prehudega navala trivov ali vsaj prehudih

R reformi naših ljudskih šol.

S Stajerskega, meseca febr.

Ko pride v štajerskem deželni zboru na dnevni red regulacija učiteljskih plač, se bodo nedvomno oglašali k besedi tisti, ki niso s sedanji ljudskimi šolami zadovoljni deloma iz stvarnih, še bolj pa iz političnih ozir. Na to mora biti naše učitelstvo pripravljeno in po tem uravnati svojo taktiko. Dasi ravno bo cela debata za sedaj le teoretičnega pomena in se bo v najboljšem slučaju sklenila kaka resolucija, ki se bo prepustila deželni ljudski svetovi v študij, vendar pa mora učitelstvo že sedaj razpravljati o tem vprašanju, da bo moglo v slučaju potrebe energično poseči v debato in se tako izogniti klerikalcem, kateri izrabljajo nekatere slabosti današnjega ljudsko - šolskega sistema proti učitelstvu. Ne ostanimo pasivni navzlic vsem našim težavam in nevoljam, ki vzbujajo v marsikaterem ogorčenje in jezo, češ, da ga nič ne briga, temveč bodimo vedno in pri vsaki stvari, ki se tiče šole, aktivni!

Čital sem v »Slovenskem Narodu«, da je predaval o Steinwenderjevem predlogu za reformo ljudskega šolstva na Koroškem uadučitelj Vauhnik menda v ptujskem učiteljskem društvu. Ta korak mi je dopadel in tudi taktika, ki je zvezana z njim. Čemu bi se absolutno držali sedanjega ljudsko - šolskega sistema in bi ga brez pomisleka in brez ozira na resnične ljudske potrebe branili? Na zakon kot tak se ne bo nikdo jezil, temveč na nas. In če obračunamo pri tem z nekaterimi ideali, to nič ne de. Svet ne računi z njimi in male navidezne koncesije časih veliko zaležejo.

Steinwenderjevi predlogi za reformo ljudskih šol na Koroškem izhajajo iz naprednih koroških krogov, katere je vodila misel, na eni strani ustreči željam agrarcev, na drugi pa preprečiti, da bi klerikalci te želje izkoriščali proti naprednjakom. — Steinwender se pri tem ni oziral na želje in nasvete učitelstva in je tudi doživel, da je učitelstvo reformo ljudskega šolstva odklonilo. Kardinalne točke Steinwenderjevih ljudsko - šolskih predlogov so: 1. šestletna šolska obveznost na deželi s 4-letnim nadaljevalnim podukom ob nedeljah (!); 2. prilagoditve učne snovi potrebam kmetijstva; 3. poldnevni poduk; 4. premeščanje učiteljsko iz mesta na deželo.

Že pri površnem pregledu teh zahtev je jasno, da bi na Sp. Stajerskem, ako bi se, recimo, uveljavile, le ovirale napredek narodne celote. Moramo namreč imeti pred očmi dejstvo, da ne smemo računati samo s »kmeti«, to je velikimi posestniki, temveč v prvi vrsti z malimi posestniki, dinarji, delavci vsake vrste, malimi obrtniki. Ti tvorijo tričetrtinsko večino prebivalstva in vsaka razumna narodna politika, kakor tudi šolska politika, se mora ozirati na potrebe teh ljudi. Ako bi dobila naša ljudska šola doela kmetijski značaj, bi izostala polovica dijakov s kmetov. Saj je znano, da ne pošiljajo veliki kmetje svojih fantov v mestne šole, temveč mali posestniki, obrtniki in dostikrat tudi delavci. Vsi ti ljudje imajo velike družine, ki ne najdejo dovolj kruha na deželi, temveč grede fantje kakor dekleta po svetu. Ako bi se torej naše ljudske šole po Steinwenderjevih mislih prilagajale

godile na deželi samo eni stvari, to bi bil s tem zaprt mnogim in premnogi slovenskim ljudem pot do boljšega kruha. Umevamo težnjo agrarcev, ki bi radi dobili dobre in cene delavce, ali s tem, da bi posmetili naše ljudske šole, ne bodo mogli zabraniti mladim ljudem pote v svet. Kvečjemu ga bodo otežili — in trpela bode valed tega naroda celota. Saj so že sedaj naši ljudje po svetu alabo plačani in tlačeni, kar nima dovolj inteligence in iskrivosti!

S tem pa nočem reči, da bi ne obstajala potreba, sedanji učni red na ljudskih šolah izpremeniti in izboljšati. Menim samo, da bi naj tu prvi govorili mi učitelji in bi pri tem upoštevali resnične in pravične želje ljudstva. S poldnevnim podukom bo Steinwender splošno ustregel. Preselitev učiteljsko na deželo, da se bodo učitelji domnevane agrarne mladine seznanili s krampom in motiko, pa bo vzbudila, ako bi jo kdo zahteval, tudi pri nas, splošno dobrohotno odklonitev. Večji kmetje pošiljajo svoje sinove v mesta in na kmetijske šole v mestih, poleg vsega drugega pa tudi zato, da dobe malo družabne olike. Učiteljski pa bi naj ostali na deželi, se učili kopati in delati gnojšča, družabno in duševno pa bi ostali neizobraženi! In to bi se naj godilo dandanes, ko se čujejo od vseh strani pritožbe, da se učiteljska v mestih ne zadostujejo za dovoljno izobrazbo učiteljsva!

Tudi glede nedeljske (!) nadaljevalne šole in šestletne šolske obveznosti, katero je razumeti tako, da bi obiskovali otroci ljudsko šolo od 6. do 12. leta, bi se dalo s pedagogičnega in učiteljskega stališča marsikatero reči. Tu bo treba iskati poti, ki bi vedle reformo, če že pride kedaj do nje, po zlati sredi. Svojih nazorov ne bom tu poudarjal, upam pa, da se o stvari pogovorimo v strokovnih listih. Hotel sem le pibiti, da je nujna in neodložna potreba, da se z reformo ljudskega šolstva bavi učitelstvo in naša napredna stranka, če si hoče ohraniti to ime in značaj in če neče trpeti škode vsled klerikalne agitacije in demagogije.

Politična kronika.

Državni zbor bo najbrže začel zborovati 6. ali 8. marca. Najprvo se bo posvetoval o noveli k društvenemu zakonu, o osmih agrarnih resolucijah in pa o opustitvi instituta javnih agentov. Plenarne seje bodo le kratek čas trajale, ker se hoče dati več časa proračunskemu odseku, da absolvirajo državni proračun. Če naj se proračun do 31. marca konča, tedaj mora odsek svoja posvetovanja končati do 15. marca. Potem bo imela zbornica nekaj več nego en teden časa za drugo branje. V zadnjem tednu meseca marca bi morala potem gosposka zbornica sprejeti proračun. Začetkom aprila bi prišel v parlamentu v posvetovanje rekrutni kontingent. Do velikonočnih počitnic bi se na ta način še absolviralo par drugih predlog, katere naj bi med tem časom odseki zgotovili, tako zakon o zavarovalni pogodbi, o prepovedi ponočnega dela žensk v rudnikih, načrt zakona o pisarniških oficijantih, kakor tudi zakon zoper pijančevanje. Nadaljevala bi se pa tudi dela v odsekih, posebno v odseku za socialno zavarovanje. Vseka je pa še veliko vprašanje, če bo mogoče, državni proračun v tako kratkem času končati.

Med kolege prištevam par Mula-tov in Kreolov, izmed katerih nosi eden viličasto brado in jo neprestano molze. Drugi zopet ima bakreno polt ali star četrtak ter spominja na Rodinovega »Misleca« pred Panteonom — z izjemo, da je poslednjega napadel hud zelen volk, pred katerim je varen moj tovariš, razen če se ga polaste atavistične sline in skomine po divjaštvu, ter če bi zbežal, stekel s tako naglico v prvotnost nazaj, da bi ga med potjo valed potu ugriznil — volk. Ali možakar kaže preveč modernosti, da bi mogel se recidivirati, kakor pripoveduje prof. Vrhovec o nekaterih, od kulture napol obizvanih avstralskih rojakih. Tudi Crnci niso bele vrane na Sorboni; svetijo se, kakor lošč ob istih starinskih kmetake peči. Če bi ga videla teta, bi se trikrat pokrižala in izmolila trikrat zlati očenaš. Ta babska množica je kaj neženerana: možki imajo v dvoranah pokrivala na glavi, največ še cilindre, dasi se jim je napovedala letos na Angleškem civilna vojaka. Med ženskami sem si najbolj utisnil v zavoje in vzbuknjene svojih rjavih možgan malo živalico, ki ji laže brez pardona »jokajo« na ramena, kakor bi se blagovolil izraziti zapri-sežen prietaš francoskih japonistov in l'art pour l'art-istov.

Ne morem si kaj, dragi bratranče, da ti ne bi naskiciral s dvema pazama profesorjev, ki jih dočepaj še kondiram in šortiram. Govorniki so

Pokazali na državno nastavitveno večerj nadležal svoje posveto-vanje o službeni pragmatiki. Posvetovali so se o onih paragrafi, ki se tičejo kvalifikacije uradnikov. Prišli so do paragrafa 36.

V evropskem državnem zboru se nadaljuje specialna debata o bandni predlogi. Kossuthova stranka je sklenila, da opusti obstrukcijo.

Pri večerjajni seji hrvaškega sabora je predsedoval podpredsednik Šuperina, ki je konstatiral, da se je tudi ta seja začela z veliko zamudo. V bodoče ne bodo dobili dijet oni poslanci, ki bodo skrivili, da se seje ne bodo pravočasno začele. Posl. Zagorac je izjavil, da je iz stenografičnega protokola razvidno, da se ga je v njegovi odsotnosti napadalo. Očitno se mu je, da je šel v Palestino sporazumno z banom. Trditve posl. Stefana Radića je označil za zlagane. Posl. Lovreković zakliče Zagorac: Vi ste nesramen lažnik! Posl. Zagorac: Vi nesramen norac! — V večerni seji je prvi govoril ban Tomasić, ki se je branil pred napadi koalicijskih listov zaradi svojega postopanja v vprašanju kršitve imunitete bivšega državnozbornskega delegata Benjanina. Ban je izjavil, da ni dal nikakih sodnih aktov o slučaju Banjanina, temveč da je samo ministru za Hrvaško izročil neko poročilo državnega pravdnika. Minister za Hrvaško je pa, kakor znano, identičen z grofom Khuenom. Banu je v imenu koalicije odgovarjal poslanec Medaković, ki je obsopal postopanje banovo v tem slučaju. Na to je posl. Pavelić utemeljeval svoj nujni predlog o zvišanju učiteljskih plač.

V Arabijo je Turčija poslala zadujo soboto zopet 3000 mož. Turška vlada poroča, da so turške čete osvojile mesto Hondans. Pri tem je padlo več uporniških voditeljev. — Listi poročajo iz Carigrada, da je turška vlada štiri nove rezervne letnike mobilizirala. Vojna v Jemnu še vedno traja, oficijozna poročila o zmagah do zdaj še niso potrjena. — Kakor brzojavlja vojno ministristvo, so prišli v Hodeido trije novi bataljoni. V Sana'u in Harasu se ni nič izpremenilo. Razpoloženje upornikov se je precej pleglo, ko so prišle nove turške čete.

V pariškem listu »Gil Blas«, ki je pred nedavnim časom poročal, da se hoče papež preseliti v Lourdes, objavlja član znane kardinalske rodbine, Giacomo Consalvi, da ponudi cesar Viljem papežu Plju X. za stanovanje Strassburg, če bi hotel zapustiti Rim. V tem slučaju bi cesar predlagal papežu, naj ustanovi omejeno materialno domeno na Elzaško-Lotrinskem, ki bi bila pod papeževo vlado nevtralizirana. Pridruženja bi bila samo nemški carinski zvezi. Nemški listi označujejo to Consalvijevo vest za šalo.

Na Portugalskem so se začeli gibanja monarhisti. V Vandomii je prišlo zaradi hujskanja nekega katoliškega duhovnika do resnih spopadov. Duhovnik je s prižnice ostro napadal republiko in bi moral biti aretiran. Toda ljudstvo se je okoli njega zbralo ter je hotelo preprečiti aretacijo. Vendar so ga pa s pomočjo vojaštva aretirali. Na to je množica obkolila jetnišnico ter zahtevalo, naj se duhovnika izpusti. Poklicati so morali en pešpolk in en kavalerijski polk, ki

redko sejani, osamljeni, ko stare babe zobe. Nekateri se kregajo za katedrom, drugi se spovedujejo. Najslabši gromovniki se rekrutirajo iz klasičnih falang. Naj me ne poči strela, če jim delam krivico — saj sem tudi jaz z eno četrtino njihov, kot govornik pa kar s štirimi. Naravnost neznošen je eden, ki bi ga prestavil na naša tla pod imenom Vztrajneč, možak je zelo trpežen v pohrkovanju, ki me ubija vsled ritmične pravilnosti. Sicer ljubim šum in ropot kljub rahli nervoznosti, samo biti mora pisan, nepravilno kadenciran — edino monotonija me mori. Dragi, oprostil mi boš moj fosilni, antidiuvijalni način pripovedovanja; vendar moram tvojo potrpežljivost skušati še par hipov. Hočem se ti namreč malo pobahati s svojimi znanci, čeprav je to postavljanje z znanci postavil pedagog Förster v jako slabo luč. Najprej mosje Gaulthier — imena ne smem po nobeni ceni brati po nemško! — ter njegovi sestri, dva beatra kostrunka, čigar znanje dolgujem veliki osebi iz Ljubljane. Natančneje ti ne bom opisaval niti Grka Papadiamantopulosa, s katerim sva frater-nizirala v orijentalakem »Ksenodochelju«. V Collège de France pri predavanjih o slovenskih narodih, sem spoznal Srba Brojka. Nomen — omen ti ga ovaja kot matematika; fant bo ženij, če se ni. Dela baje sedmomiljske korake v napredu: rodil se je brez zob, danes pa ima v ustih dve

se vedričevali red. Tudi v sovremem delu Portugalske, v mestu Guardu, je prišlo do monarhističnega upora. Minister za javna dela je hotel s strehe neke vojašnice govoriti k ljudstvu. Po prvih besedah je na počil strel in minister se je ranjen srgudil. Takoj nato so se monarhisti začeli pustati ter so hresotirno streljali. Velike ljudi je bilo ustreljenih. Pričakujejo nove novine.

Rusko-kitajski konflikt je baje poravnani, kakor poročajo pariški listi. Merodajni petrograški krogi smatrajo za neverjetno vest, da so Anglični udrlji v Tibet, ruske čete pa v ilijsko ozemlje. — Kakor poročajo londonski listi, se je Weiupu sledeče izrazil o vsebini ruske note: Ruski poslanik je 13. t. m. osebn izročil oficijalno, jako ostro noto, ki vsebuje šest zahtev. V prvi graja ruska vlada kitajsko, ker ni dovolila, da bi Rusija zvišala carino na meji. To je najbrže nesporazumljenje. Ostalih pet zahtev temelji na pogodbi, katere so hočajo držati, katero pa hoče Rusija razširiti. — »Novoje Vremja« smatra kitajski odgovor kot zasmehovanje ruskih zahtev.

Mehikanski uporniki baje zmagujejo, tako vsaj poroča newyorški »Sun«. V zadnjih dneh je prišlo zopet do ostrih spopadov. Del vladnih čet je prestopil v tabor upornikov. Voditelji upornikov so skleili, da korakajo proti glavnemu mestu.

Štajersko.

Od Južne železnice. Prestavljeni so: pristav Oton Mayer iz Ptujja v Maribor; Karel Olbrich, uradn. aspirant iz St. Lovrenca v Slov. Bistrici; asistent Anton Janiček iz Pragerskega v Ponikvo; pristav Leopold Höfer iz Celja v Matzleinsdorf; Rudolf Kotnik, prov. asistent iz Trienta v Celje; asistent Alojz Gruber iz Celja v Ptuj; asist. Franc Ermacora iz Rimskih Toplic v Celje; uradn. aspirant Ivan Klega iz Pöfing-Brunna v Rimske Toplice.

Iz Celja. Na »belem volu« ste pribiti druga nad drugo dve napisni tabli. Zgoraj stoji: Advokat Al. Gregorin. Spodaj pa: dr. Benkovič, odvetnik. Ta dvojezičen napis vzbuja v Celju celo med Nemci glasen smeh. Zakaj, to bodo bralci že uganili.

Kriza v celjski šmiri. V zadnji seji celjskega občinskega sveta se je vzelo na znanje, da je odpovedal g. ravnatelj Richter svojo pogodbo. Iskati bodo morali torej za celjsko šmiru drugega ravnatelja. Da bi pa odvrnili pozornost od žalostnih in prežalostnih razmer v celjski šmiri, napada »vahrarica« — ljubljansko slov. gledališče, opirajoč se na mirno in stvarno kritiko nekega ljubljanskega dnevnika. To ujedanje »vahrarice« sicer nikomur ne škodi in vzbuja pri tistih, ki poznajo celjsko šmiru in njene nemške »umetnike« iz nemškega gledališča v Ljubljani, le prav vesela nasmeh. Quod licet Jovi, non licet Bovi, ljubi Vipotazweg!

Dr. Ambrožič zagovarja dr. Benkoviča v zadnji številki »Deutsche Wacht«, češ, da mu slovenski liberalci čisto po krivici očitajo malo častne intrige proti slovenski tiskarni in Zvezni trgovini v Celju. Dr. Ambrožiča peče očitno njegova nacionalna in konfesijonalna vest, ker vidi, da ga sumi svet zavezništva in sporazuma z dr. Benkovičem, ki mora biti — do gotovih mi, prosim — slovenski in bolj papeški ko papež sam, ako si hoče obdržati svoje mandate. In

lepi ograji z urno živalico — kakor dve vrvi z nanizanimi biseri. Od Buffona si je izposodil trditve, da je ženij le dolgoletna potrpežljivost in za nameček citira mojega prijatelja Masleta iz Ribnice: talent pomeni trepno meso na sedalu. Vrh tega mu prerokuje njegovo ime vse dobro v računostlovju, kakor n. pr. slavnemu Francozu Poincaré (= kvadratna pika) ali Seribaju, ki je napisal silno kopo literature itd. Samo to ga jezi, da slabo lomi francoski jezik; krivi so profesorji, ki jih je imel v štirih letih sedem. »Gje je mnogo maja (mater), samo ima malo jaja.« Seznanil me je z lepo rojakinjo motnih, perverznih oči, ki magnetizirajo, fascinirajo ko gad svoj plen. Taka je morala biti Theurietova »Undina«, podobno sliko je ustvaril Mucha ali morda Uprka. K vsemu se pridruži se seksus! Saj poznaš besedo pobožnjakega Silvija Pellica, ki jo je izrekel v »Le mie prigioni«, da vsako žensko bitje vpliva kolikor toliko na moškega. Morebiti je hotel opravičiti sebe, ker se je zaljubil v neznanu jetnico — skozi zid ječe. (Ne zameti mi večkratnih citatov; navajam tuje izreke slasti za podkrepilo kake ideje, ki se je izlegla neodvisno v gneudu mojih možganov.) Vendar za kak resen plamen se ne boj; prehitro se živi v Parizu, ne glede na mojo profilaktično sredstvo proti urokom: jaz sem namreč že vakciniran.

Krize prihodnja

mi celjski Slovenci smo se ze tako re-po navadili videti oba junaka v boju proti nam! Uvidela sta oba, da jima je neodvisno časopisje v Celju na po-ti in pri tem spoznanju — in den Armen lagen sich beide und weinten vor Schmerz und vor Freude... Vendar, vendar, protestantski presbiter in branitelj verskih svetinj slov. naroda, to je res taka zveza, da se je mora celo dr. Ambrožič javno sramovati. Kar se pa tiče objema, odsvetujemo poznavalcem položaja, da bi imeli grešne misli na kako dobro uspejo karikature. Sedaj čakamo, da se oglašijo škofova »Straža« v zagovor Ambrožičev.

Ruše dobe v kratkem električno razsvetljavo, za kojoj se ima kraj zahvaliti tukajšnjemu podjetnemu tovarnarju g. Hinku Pogačniku. Ne samo vas, tudi vsa javna poslopja, tovarne in mnogo zasebnih hiš bo električno razsvetljenih. Prva luč je začelarela minuli teden v gostilni gosp. Alojzija Muleja, pa tudi drugod bo napeljava kmalu končana. S to pravdo dobe Ruše novo lice in občina je pokazala, da stremi za napredkom in da tudi rada kaj žrtvuje, ako se gre za povzdigo občine, kar ji je le v čast in korist.

Marihorska »Straža« sliši travo rasti. Sedaj je pogruntala, da so se celjski mladini v Gradcu z namestnikom Claryjem pogodili, da bodo omajali tla obstrukcije slov. kler. poslan-cev v Gradcu, ako Clary z njimi gledi Z. S. P. milostno postopa... To se je zgodilo, ergo — zveza med Claryjem in celjskimi liberalci je dognana. Ne zdi se nam vredno ponavljati, zakaj je vlada morala prekljicati svoje nasilstvo proti Zveznim podjetjem v Celju in prekrizati klerikalno - nemške intrige. Kar se obstrukcije tiče, pa se sklicujemo na »Slov. Narode«, ki je v dotiki z vodilnimi krogi celjskih mladinov in ki se je uprav te dni odločno izrekel za nadaljevanje obstrukcije v Gradcu, a ne za klerikalno politične kšefte, temveč za narodno in gospodarsko dobrobit spodnje-stajerskih Slovencev. Sicer je pa zelo neumestno, da klerikalci spominjajo na svoj radikalizem v času, ko prerokujejo njihovi nemško - klerikalni zavezniki, da bodeta šla Robič in Korošec na spomlad gotovo v Kanoso. Ali ni značilno, da ni »Straža« trditve graškega »Volksblatt« (glej pone-delikov »Slov. Narode«) zavrnila niti z eno besedico!

Veselica na Spodnji Polskavi pri Pragerskem v korist Ciril in Metoda-vi družbi dne 12. svečana je nad pričakovanje uspeša. Igra »Bratrance« je izzvala splošno zadovoljnost, dobro izvežbani pevski zbor pa je prinesel najboljšo voljo med ljudstvo. Srečolov je prinašal lepe in koristne dobitke, katere so nabirale tudi častite narodne dame ljubljanske. Na tem mestu se zahvaljujemo za požrtvovalno nabiranje blagorodnim gospod: Franji dr. Tavčarjevi, Juliji Mlakarjevi, po katere posredovanju smo dobili dobitke celo iz Trsta od gg. Maše Gromove in Mare dr. Lamutove, dalje dražestni gospici Mili Mlakarjevi, adjunkt Kitkovi, Westrovi, Kristi Omeršovi, gospe Al. Bučarjevi, učiteljci Mari Tavčarjevi in gos-podu Ludoviku Mlakarju, vsem častitim damam in gospodom, kateri so prispevali v blagu, ali denarju k veselici za našo vrlo družbo. V ogroženih krajih so narodne prireditve velike koristi, ljudstvo jih rado poseča, a dela in požrtvovalnosti je treba. Napaka pa je, da se Slovenci iz bližnjih mest ne udeležijo preradi prireditvij na deželi; v tem oziru in na tem polju bi morala izginiti vsa mlačnost. Dolžnost vsakogar je, da zanaša narodno zavest in narodni ponos med obmejne in ogrožene Slovence.

Iz Maribora. Ljudsko štetje je končano. Zaližbože je pokazalo, kar nas prav nič ne preseneti, nazadovanje Slovencev v Mariboru. Saj se je pri štetju s strani števnih komisarjev postopalo na način, ki je mogoč le morda še na Turškem. Grozilo se je z biriči in hudici, pritiskalo na ženske ne glede na to, da so nemški podjetniki že popreje vpisali vse uslužben-ce za Nemce, kakor je to storila tovarna za pivo Götz. Sicer nas končni rezultat prav nič ne straši, kajti iz zanesljivega vira vemo, da se je prvotno našelo 34% Slovencev. Pohrustali so jih tedaj 2/3, da le ne bi jim ostali preveč v želodcu. Nekaj drugega pa se kaže v zadnjem času, kar nas ne navdaja s posebnim pogumom. Narodna zavednost, ki se je bila l. 1908. ko so naši narodni nasprotniki razbili »Narodni dom«, tako lepo pokazala, je začela zopet pojemati. Nastala je zopet stara brezbriznost in letargija. Ta brezbriznost se močno občuti pri slovenskem gledališču, ki daleko ni tako obiskano, kakor bi lahko bilo, pa tudi pri drugih narodnih prireditvah ni mnogo bolj, ako ne še slabše. Naravnost čudno pa zveni človeku na ušesa, ako aliji po uradih naše zavedne inteligente nemško govoriti. Na eni strani se kriči, dajte nam slovenskih uradnikov in uslužbencev, toži se, da se Slovencev vsepovedo zapostavlja, ako pa pride v ta ali oni urad, pa slišiš, kako predsedniki in odborniki na-

stora na univerzi v tej ulici javna predavanja in so si študentje prinašali cele šope slame za pod kosti svojega rojstva. Čez nekaj minut pridir-java na Sorbono — zakaj tukaj se ne hodi počasi — poslopje, ki ga je izmoledeval Robert de Sorbon od sv. Ludvika l. 1253. Nova stavba zavzema tako obširen prostor, da bi n. pr. vsaj pes lahko cel dan tekal okoli nje. (Naj omenim in parantezi, da nisem izviren v tej primeri. Rajni bahavi Štrbin-celj je imel hvalevredno navado, po-veličevati namišljeno razsežnost svoje njivice, rekoč, da se nahaja sredi nje tak grm, da more tele cel dan bezljati okoli njega — če hoče). Vseučilišče je imelo v preteklem šolskem letu čez 18.000 slušateljev. Od 3310 filozofov je bilo n. pr. 540 tujcev in 789 tujk; Rusija je bila zastopana z najčastnejšim kontingentom 587 glav, Kitajsko s skromno enojko. Kar me majčkeno jezi, je ogromna masa starih ženic s harmoniko na čelu in belo cvetočimi lasmi; njih presti so, kakor zavožlani, dobesečno grčavi ob členkih, da je klavirnost njih opazo-vati. Do popka so se že vdrl v zem-ljo, pa so še obsojene v pehanje za srečo. Manj številni so sivei možan-ci, ki obiskujejo proste kurze na uni-verziteti. Vendar pa je tudi dokaj znatna garda teh notorično »najbo-ljših ženinov«, ki imajo le še skopo številce let, toda dovolj denarja: srebro na glavi, baker na nosu, zla-čo šilo v... ..

rodni družtev, tudi drugi, vse vprek lepo ponižno nemški govore, samo, da se ne bi koncu zamerili. Drugim, priprostemu ljudstvu, kmetu pripovedujete, naj se vse povsod poslužuje materinske, vi in vaše soproge se je pa sramujete. Kaj naj potem išče slovenski uradnik ali slovenski trgovski nastavljenec v Mariboru, saj je nepotreben, saj največji narodnjaki ne zahtevajo, da bi z njimi slovenski govoril. Gospoda, ako se ne otrešete tega grdega madeža, vam vse tarnjanje nič ne pomaga, sli bodemo rakovo pet. Sklenili smo pa trdno, da tega ne bomo trpeli in prišli bomo z imeni na dan, ako ne bo drugače. In takrat se bode čudom čudil ves slovenski svet. Le malo manj tarnanja in več samozvesti. Prihodnjič zopet kaj. — Dixi.

Iz Šmarja pri Jelšah. Čitalnica priredila v soboto zvečer, dne 25. t. m. v dvorani hotela Habjan kostumni venček. Priprave za to veselico se že pridno vrše in tudi dame si vajo skrivoma svoje kostume, da nas bodo ta večer ten bolj razočarale. Sliši se, da se bode celo »Kurent« pripeljal z rakoplovom v plesno dvorano in bode krožil nad plesalci. — Pri bufetih pa bode nam zopet nežni spol ponujal zgovorno različne tolazbe za želodec in dobro voljo. Ker torej obeta biti ta veselica jako zanimiva, bode gotovo slavno občinstvo napolnilo vse gostilniške prostore.

Učiteljsko društvo za celjski okraj. V četrtek, dne 2. marca t. l. točno ob 1. uri je pevska vaja v celjski okoliški šoli. Cenjene tovarišice in tovariše domačega in sosednih okrajev, katerim smo poslali vabila, vljudo prosimo, da se zanesljivo odzovejo. Vse drugo se zmenimo pri vaji.

Občinske volitve v Laškem trgu so se vršile popolnoma mirno. Izvoljeni so sami nemškutarji. Slovenci se niso udeležili volitev. V 3. razredu se je udeležilo volitev od 163 volilnih upravičencev 93. Izvoljeni so kot odborniki dr. A. Mravlag, Adolf Weber, Jože Drole in Karel Valentinčič, kot namestniki Norbert Krotič in Franc Kokol. V 2. razredu je volilo od 25 volilnih upravičencev 16; izvoljeni so kot odborniki Karel Hermann, Hubert Wagner, Oto Withalm in Bohuslav Falta. V 1. razredu je volilo od 12 upravičencev 6; izvoljeni so za odbornike: Teodor Gunkel, Juri Benedek, Ludvik Pohl in Alojz Stauderger; za namestnike Matej Hecl in Jože Frece. Vidi se, da je med tem cvetom laških tržanov največ slovenskih in čeških negotovat. Stališče laških Slovencev k tem volitvam jako dobro označuje »Grazer Tagblatt«: »Dasiravno je zadnje ljudsko štetje pokazalo občudovanja vreden prirastek štivila Slovencev; se vendar isti ne čutijo v trgu posebno na varnem, ker so se gospodje voditelji Slovencev odlikovali pri volitvah s svojo odsotnostjo in niso postavili nobenih lastnih kandidatov.« Tej — pohvali laških Slovencev iz ust nasprotnikov nimamo ničesar dostaviti, saj je dovolj razumljiva...

Drobne novice. Od Sv. Barbare v Halozah nam poročajo, da je nastal v stanovanju tamonjega učitelja Silinska ogenj, ki je ogroževal tudi sosedna poslopja. Vendar pa se ga je posrečilo se pravočasno pogasiti. — Tatvina. V Dobrčah vasi pri Celju je nekdo ukradel poselniku Stubeču uro, pozlačeno veržico in 36 K denarja. — Ogenj je nastal v sredo dopoldne v dimniku pri mizarju Pernovsku v Celju, Studenčeva ulica. Ogenj so domači takoj pogasili. Nastala bi lahko velika nesreča. — Iz Velenja. Posestnica Neža Špital se je v neki žganjariji napila čez mero žganja. Doma se je vlegla spat in drugo jutro so jo našli mrtvo. — V škalskem premogokopu se je ponesrečil rudar Adolf Trobina. Padel je tri metre globoko in si strl levo nogo. Spravili so ga v celjsko bolnišnico.

»Brežiški Sokole« naznanja, da ne priredi sedaj na pustno nedeljo nameravane »Sokolske maskarade«, katero je moral opustiti vsled smrti svojega ustanovnega člana gospoda Miškota Balona.

Iz sodne pisarniške službe. Za sodnega kancelista v Kranjski gori je imenovan orožniški stražmešter Friderik Trampus in topničar Ivan Pajk za okrajno sodišče v Ljutomeru.

Koroško.

Požar. V noči od ponedeljka na torek ob polu 3. je izbruhnil v hlevu Filipa Urliča po domače Kopicu v Erentalu v občini Anabihl, ogenj, ki je popolnoma vpepelil Urličeve hiše, ki so bile krite s slamo. Posrečilo se je rešiti samo premočeno in žito. Škode je 5000 do 9000 K, zavarovan pa je bil samo za 6000 K.

Zopet vlom. V noči na torek sta se splazila okrog 1. ure dva moža od zadnje strani v hišo št. 7. v Koldvorski ulici v Št. Rupertu pri Celovcu ter odprla s ponarejenimi ključji vrata gostilne Thürler, vlomila in predal pri gramofonu in odnesla kakih 60 K. S seboj pa sta vzela tudi

še 4 l belega vina. Ko sta se pa mišlila lotiti še smotk ju je najbrže prepodil strah, ker se je nekaj v hiši oglasilo.

Nesreča. V Malestičah se je ponesrečil te dni 22letni hlapec Ivan Kranjec, ko je vozil les iz gozda. Ko se je vozil s težko obloženimi sanmi po strmim klanecu, je izgubil moč nad vozilom, ki ga je z vso močjo pritisnilo ob neko smrekco. Ko je prišel kmalu nato njegov gospodar na kraj nesreče, ga je našel že umirajočega. Zdržilo mu je desno stran prsnega koša.

Rezalnice. Naključje ali tudi ne več naključje je, da leži v bolnišnici v Št. Vidu ob Glini, kar naenkrat 6 oseb, ki so se bili poškodovali pri rezalnicah za krmo. Eden si je odrezal 4 prste, eden dva, eden samo en prst. Zopet drugemu je nož skoro popolnoma presekal komolec, ostala dva pa sta dobila druge poškodbe.

Slovenci v Celovcu. Z občudovanja vredno ljubeznivostjo se bavijo Nemci s prirastkom Slovencev v Celovcu. V Celovcu so namreč našli 554 Slovencev proti 439 v letu 1900. po okrajih se razdele Slovenci sledeče: v I. okraju 29, v II. 46, v III. 95, v IV. 38, v V. 154 med njimi v deželni bolnišnici, kjer so seveda šteli najbolj vestno, 94, v VI. 90, v VII. 32 in v VIII. okraju 70 Slovencev. Pa bog ne daj, da bi kdo dvomil o resničnosti teh števil!

Primorsko.

Pasivna resistenca državnih uradnikov in uslužbencev v Trstu. Iz Trsta 22. februarja: Pasivna resistenca državnega uradništva in uslužbencev na poštah in carinskih uradih ter javnih skladiščih, kakor tudi železničarjev na državnem kolodvoru je tudi danes pri vseh strogih odredbah nadaljevala. — V pristo luko je bilo poslanih več carinskih uradnikov, ki so nastavljeni po raznih pisarnah, ali ti so istotako in še bolj strogo, kakor njih kolegi vršili službo po predpisih. — Ves promet je imel običajno vsakdanjo zamudo.

— Uradne ure so bile na vseh prometnih uradih za poslušajoče uradnike podaljšane, vsled česar je prišlo na državnega kolodvoru do malih demonstracij. — Uslužbeni so namreč udri v dotične pisarne ter zahtevali — med tem ko so prevrnili nekaj pisarnih miz — da morajo uradniki zapustiti pisarne, ker so uradne ure že minule. — Snočnji zaupni sestanek uradnikov, sklican po poslanen Spadaro, se ni mogel vršiti, ker se ga je udeležilo preveliko število uradnikov vseh kategorij. — Spadaro je vplival pomirljivo na uradništvo, naj odneha s pasivno resistenco, ali brez uspeha. — Namestnik princ Hohenlohe, ki je pričetkom gibanja obljuboval uradnikom zlate gradove in popolno svojo pomoč, izjavlja sedaj, da sicer obžaluje pasivno resistenco, ki je povzročila že toliko škode trgovini, ali do kakih pogajanj med vlado in uradniki ne pride, ker se vlada v to sploh ne bo spuščala. — Snoči so imeli shod socijaldemokratski delavci južne železnice, na katerem je govoril znani »železničar« Kopač, seveda proti pasivni resistenci. Na uradniškem shodu je socijaldemokratski poslanec Aliva opetovano zagotavljal, da je vse organizirano delavstvo pripravljeno nastopiti za opravičene zahteve uradnikov. Isto je izjavil tudi vsakokrat poseben odposlanec socijaldemokratske stranke. Kopač na sedaj naenkrat obratno nastopa. Res čudni patroni ti socijaldemokrati! Kakor se čuje, so danes zopet prišli na predstojnike uradov stroge odredbe, katere se ima vporabiti proti uradnikom in uslužbencem. — Govori se tudi, da bo v kratkem izvršenih mnogo premeščenj. — Ali vse to ne pomaga nič, ako je uradništvo složno.

Ljudsko štetje. Ljudska izobrazba. V nakelski občini na Goriškem so našli v občini Barka 342 prebivalcev, v Betanji 32, v občini Brežec 59, v Danah 136, v Divači 594, v Gradšču 73, v Kačičah 132, v Leževah 166 prebivalcev, Motovun ima 58, Mislische 187, Naklo 137, Podgrad 132, Škofljan 60, Škoflje 252, Varenje 101, Vatočlje 131, in Zavrh 99 prebivalcev. Skupno ima tedaj nakelska občina 2691 prebivalcev proti 2818 v letu 1900. — Šolska statistika za Istru izkazuje prav obupne številke analfabetov in to je le zasluga onih, ki se toliko ponašajo s svojo velikansko kulturo. V okraju Pazin je 50% analfabetov, v okraju Pulj 35%, v Rovinskem okraju 25%, v okraju Poreč 60%, Koper 46%, Volosko 32%, Lošinj 40%, Krk 32%, tedaj po vsaj Istri okroglo 40%. Hrvaskih otrok brez šole je 12.000. Prošenj, da bi otvorili hrvaške šole v Istri, je 60. Ako računamo, da odgovarja vsaka šola 100 otrokom, bi bilo z otvoritvijo teh 60 šol preskrbljenih 6000 hrvaških otrok. Poleg teh 12.000 otrok, ki niso deležni prav nobenega podnka, pa je še 4000 naših otrok v renegatskih šolah. V slovenske, oziroma hrvaške šole pa zahaja sedaj povprečno 24.000 otrok. — Značilno in zelo

interesantno pa je dejstvo, da imajo Italijani, ki so se v primeri s drugim prebivalstvom v Istri prav dobro prekrbela s šolami, vendar kakih 22.000 analfabetov. Vseled akrajno krivične razvrstitve šol pa je število hrvaških in slovenskih analfabetov v primeri s številom prebivalstva vsaj trikrat toliko in nič ne pretiravamo, da pride na vsakih 10 Italijanov 2 analfabeta, med tem ko pride na 10 slovenskih in hrvaških prebivalcev 6 analfabetov.

Slovensko cerkveno petje. Konferenca škofov v Hvaru je zavrnila prošnjo 116 rodbinskih očetov, da naj prekliche prepoved slovenskega cerkvenega petja. Vseled tega je naznanil občinski predstojnik Sranjevič svoj izstop iz katoliške cerkve, kateremu bodo najbrže sledili še drugi.

Poneverjenje. Prijeli so v Trstu v ulici Barriera vechia št. 10 stanujočega zlatarja Humberta Tamara zaradi poneverjenja. Ze decembra meseca je bil dobil Tamaro od zlatarja Ivana Predonzana zlata in dragih kamnov v vrednosti 108 K, da napravi iz njih prstane. Tamaro izročena dela ni napravil pa tudi zlata in kamnov ni vrnil.

Med brezposelnimi natakarkji za ladje. Ze nekaj dni sem je opaziti med brezposelnimi natakarkji za ladje gibanje, ki stremi za tem, da bi bile paroplovne družbe, zlasti pa »Avstro-Amerikana« primorane sprejemati ves tak personal samo s posredovanjem posebne posredovalnice, ki si jo uislijo ustanoviti. Ta posredovalnica naj bi imela nalogo za to skrbeti, da ne pridejo v te službe tuji elementi, marveč da ostanejo te službe Tržačanom. Nasprotno pa se paroplovne družbe ne marajo vezati in hočejo nastavljeni kogar hočejo. Kakih 100 takih brezposelnih natakarkjev hodi sedaj po Trstu in obiskujejo razne agencije in paroplovne družbe. V nedeljo so hoteli preprečiti, da bi bili šli nekateri tuji natakarkji na neke ladje, ki so bile pripravljene da odplujejo. Med demonstracijami je policija aretirala 2 natakarkja.

Izseljevanje. Iz vzhodne Furlanije se je izselilo 20. t. m. nad 200 potjedelskih delavcev v Ameriko.

Napredno politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj. priredi

SIHOD

volilcev in volilk

danes, dne 23. t. m. ob polu 8. uri zvečer v gostilni »pri Turku« v Strelški ulici šte. 20.

Somišljeniki in somišljenice, udeležite se shoda zanesljivo polnoštevilno, da izveste resnico in da spoznate hi »avščino in zahrbtnost nasprotnikov v svetli luči.

Dnevne vesti.

+ **Iz deželnozborske galerije.** Obiskovalec deželnozborske galerije nam piše: Pri zadnji seji kranjskega deželnega zbora sem sedel na galeriji ter menjava zaljubljenega pogleda z zelenozametasto vestjo voditelja »SLS«. Pripovedovala mi je ta vestja, kako se je njen gospodar v teku časa spremenil, kako ima sedaj nekaj dostojanstvenega na sebi, in da je nekdanji dr. Šusteršič, ki se je po ljubljanskih ulicah pretepaval z mestnimi policaji, popolnoma mrtev in pokopan. S ponosom je zelenozametasta vestja spregovorila: Od kar je moj Ivan mene oblekel, slekel je ob enem svojega starega človeka, in danes sva oba ministrabilis, moj Ivan in jaz, zelenozametasta njegova vestja! Lej! lej! sem si mislil in se zamislil. Iz globoke zamišljenosti me prebudi huronski krik, in ko sem plaho svoje oko obrnil pod se, bila je klerikalna levica kakor razburjeno morje. Dr. Krekova pleša se je svetila, in debeli svoji roki je vihtel, da sem mislil, da se kak atlet razkazuje v zbornici. Evgenij Jaro je meketal, dr. Zajc se je pa obnašal, kakor da je ravnokar dobil polen strel šiber v svoj trebušek. In drobni Pegan je ragljaj, kakor ureh iz luže. Nad vsemi pa se je kakor orehova lupina premetavala zelenozametasta vestja dr. Šusteršiča; ta sam pa je bil pravi beserker. Penila so se mu usta, in tresel sem se, da bo sedaj in sedaj do smrti potolkel mojega sivolasega prijatelja in patriarha, dr. Trillerja. Ali do parlamentarnega poboja voditelj S. L. S. ni posegel, pač pa so se vsipali iz njega lumpje, barabe, cigani, falotje, tatovi in nebroj fejev in drugih mastnih katoliških pevov. Bil je pravi in pravcati živalski izbruh: lev in tiger bi v svojem kurniku ne mogla hušje bebeti, nego je besnel dr. Ivan Šusteršič v deželni zbornici. In vse to radi revnih 300 K, ki so se izplačali za trudapolno in pošteno delo! Ko se je izbulil in izkričal, omahnil je voditelj S. L. S. na svoj sedež in bil je povsem podoben der-

višu, ki onemogel od plesa pade po zemlji. Rabil sem najmanj deset minut, da sem prišel k polni zavesti o tem, sem li v visokem deželnem zboru kranjskem, ali pa v nekdanjem »Pichlerjevem kevdru«. Od spodaj navzgor pa me je milo gledala — bila je vsa prepotena — zelenozametasta vestja. »No, sem vprašal, ali si še ministrabilis?« — Oj, moj preljubi Jezus, je zastokala, — sramujem se!

+ **Kam plovemo?** Kmečki poslanec, tako krozi vest po Ljubljani, pripoveduje, da je pri navalu na profesorja Reisnerja knezoškof Anton Bonaventura dvakrat usta udprl ter jecljaje izpusil izmed svojih zob besedico: »Falot!« Verjetno bi skoraj bilo, da naš vladika ni hotel in ni mogel zaostati za dr. Šusteršičem, ker bi potem kmetje v zbornici lahko rekli, da ima dr. Šusteršič več katoliškega navdušenja, nego ga kaže knezoškof sam. Vendar pa mislimo, da je pripovedovanje kmečkega poslanca neresnično. Pač pa je sirovost klerikalnih poslancev tem strožje obsojati, ker so imeli v svoji sredi tudi knezoškofa, katerega bi bili morali vsaj toliko spoštovati, da se v njegovi navločnosti niso obnašali kot divje zverine.

+ **Naša stranka** je vložila nad 600 reklamacij, torej za 200 več, kakor klerikalci. Radi tega velikanske jeza pri »Slovenec«, in pri Jarcu, ki je največkrat še bolj neslano nomen, nego so »Slovenčevci«!

+ **Suklje je na Dunaju.** Naš dični deželni glavar dvorni svetnik pl. Suklje se je odpeljal na Dunaj. Ker so na Dunaju jako odlični specialisti za živčne bolezni in zavodi, kjer bolnim dostojanstvenikom pamet kurirajo, smemo pričakovati, da se bo deželni glavar dvorni svetnik pl. Suklje kmalu z novimi silami posvetil delu za blagor domovine. Ker se je bati, da bi deželni glavar dvorni svetnik pl. Suklje tudi na Dunaju dobil take napade, kakor zadnjič v Ljubljani, so njegovi somišljeniki pod roko prosili dunajsko policijsko ravnanstvo, naj pošle dunajske policaje da bodo deželnega glavarja vojvodine Kranjske dvornega svetnika pl. Sukljeta s primerno spoštljivostjo pozdravljali. Da ga bodo zanesljivo spoznali, bo hodil Gostinčar pred njim oblečen kot predpusti glasnik in bo trobil pozavno. To je bilo toliko potrebno, ker je glasom verodostojnih poročil iz knezoškofijskega ordinarijata deželni glavar vojvodine Kranjske dvorni svetnik pl. Suklje pisмено od škofa zavečeval, naj poskrbi, da ga bo pozdravljalo vse duhovništvo in cerkveno služabništvo in da mu morajo tudi svetniki v cerkvah salutariti. Škof je ustregel tej zahtevi in povrh še odredil, da morajo po vseh cerkvah kadar vstopi ali odide deželni glavar vojvodine Kranjske dvorni svetnik pl. Suklje, svirati na orglje Sukljeto vo himno, ki jo je po napevu »Još Hrvatska ni propadla« zložil renomiran katoliški pesnik in lektor.

+ **Češka lekcija »Slovenec«.** V praški »Union« čitamo to-le rezko lekcijo na naslov »Slovenec«: ... »Slovenčevci« članki so v Slovanom sovražnem časopisu postali takorekoč dobrodošla stalna rubrika. Vse kaže celo na to, da so postavili posebnega referenta v to, da bi nobeden izmed člankov tega lista ne ostal neopažen. Vsak tak članek prirede ti referenti tako, da pridejo čim najbolj izrazito do veljave vsi napadi, predvsem oni na češki narod. Može pa se pri tem nič posebno ne požurijo. Navadno traja štiri do pet dni, predno so dunajske Slovanom sovražne redakcije v položaju, da se zabavajo v imenovanih napadih ... Kakšne pojme ima »Slovenčevci« redakcija o slovenski vzajemnosti, je razvidno iz tega, da je pripricana, da bodo praška uredništva, kjer vendar imajo slovenske liste in jih tudi čitajo, za »Slovenčevce« članke izvedela še-le iz dunajskih listov in da tudi ne bomo vedeli za dejstvo, da je med tem izšel v listu še nadaljnji članek, ki je poln najhujših, ali bolje rečeno, najnižjih žalitev na naslov češkega naroda in njegovih pripadnikov. Nadejamo se, da bo dr. Šusteršič tudi to pot izjavil, da ni s tem člankom v prav nobeni zvezi. Kljub temu pa ga ne moremo odvezati moralne dolžnosti, da poskrbi, da ne bo list, ki se ga splošno smatra za njegovo glasilo in ki tudi zastopa njegovo osebo, več priobčeval prispevkov za »chronique scandaleuse« Slovanom sovražnega časopisa, ali pa izjavi, da nima »Slovenec« prav nobenih stikov. »Zlobniku«, ki ekscerpira »Slovenčevce« članke po lastnem priznanju z namenom, sejati razdor, se ne bo treba pri tem drugem članku posebno truditi. Lahko bo samo navedel, da članek apostrofira dunajske urednike praških čeških listov kot časnikarske hijene. Ker pa takšne psovke v civilizovanem časopisu vendarle niso v navadi, bo mogoče lahko podprti citat s dobesedno navedbo izraza, ki ga je rabil »Slovenec«: »časnikarske hijene.« — To je čitati v 36. številki »Slovenec«

z dne 14. februarja, stran 1., kolons 3., vrsta 15. od zgoraj ...

+ **Kako je bila rešena »Zadružna Zveza«.** Te dni se je nekje družba klerikalnih veljakov razgovarjala o dr. Šusteršičevem predlogu in deželnem zboru v »varstvo zadružništva«. Ugibali so o tem, kaj je dalo povod, da se je dr. Šusteršič jel s tako vne-mo zavzemati za zadružništvo. Večina izmed njih je bila mnenja, da je dala povod temu »Glavna posojilnica«. Klerikalni veljak pa, ki je v ozkih stikih s klerikalno gospodarsko organizacijo, je na ta ugibanja z največjo resnostjo pripomnil: »Gospodje, nikar ne varajmo samega sebe! Poučen sem o stvari in rečem vam, da bi v 14 dneh lahko zapečatili »Zadružno Zvezo«, ako bi ne dobila onih 700.000 kron in ako bi dežela ne prevzela jamstva za dva milijona!« Klerikalna družba je nato umolknila. Navajamo to brez komentarja.

+ **Občinske volitve v Št. Lenartu v Slovenskih Goricah.** Včeraj smo prekasno za list prejeli iz Šent Lenarta v Slovenskih Goricah to-le brzojavko: »Vseled izdajstva notarja Frana Štupice so zmagali Nemci na vsi črti!« V tem trgu ni bilo občinskih volitev že od leta 1904., in to samo zaradi tega, ker se je bilo bati, da preide ta občina v slovenske roke. Dasi so Nemci in nemčurji prikojili volilne imenike popolnoma po svojem okusu, vendar je vkljub temu vse kazalo na to, da zmagajo pri teh volitvah Slovenci. Kakšnih sredstev so se posluževali Nemci, da si zagotove zmago, smo opisali v članku, ki smo ga priobčili pretekli ponedeljek. Toda vse te mahinacije, vsa ta sleparstva in nasilstva bi nemškutarjem ne pomagala, ako bi se ne našla v slovenskih vrstah črna duša, ki je izdala slovensko stvar in pripomogla, da so nemčurji ostali gospodarji v občini. In ta izdajalec je tamonjhi notar Fran Štupica. Da ta mož ni značaj, smo vedeli že dolgo, a da se bo tako daleč izpozabil, da bo igral z nemčurji pod eno odejo, tega pa vendarle nismo pričakovali. Fran Štupica je bil pred leti notar v Trzinu na Gorenjskem. Tu je stal na čelu slovenskega gibanja in je sprožil celo načrt, da bi se tamkaj zgradil »Narodni dom«. Iz Trzica je prišel v Št. Lenart v Slov. gorice. Tu se je najprvo navidezno pridružil »Narodni stranki«, a kmalu je začel lavirati ter kotekirati s klerikalci, sedaj pa je z vihrajočimi zastavami prešel v nemškutarski tabor. Ako pripomnimo, da je Štupica Dolenjec in da še sedaj govori nemščino s klasičnim slovenskim dolenjskim naglasom, smo moža dovolj označili. Auch solche Käu-ze muss es geben!

— **Izpit za cesarskega mojstra** je napravil pred izpraševalno komisijo v Ljubljani Franc Plečnik iz Hotedršice pri Logatcu.

— **Dobro stvar ima vsak rad.** Tako rečimo, čašico dobre kave — kdo bi jo zametaval? Vsak jo rad popije, pa naj bo reven ali premožen. Kava se je res že tako vdomačila povsod, da bi brez kave skoro ravno tako težko izhajali kakor brez vsakdanjega kruha. Dobra pa je seveda samo tista kava, ki je dobro pripravljena. Dandanes pijemo samo tako kavo, ki ji je pridejana kavna primes ali cikorija. Kavna primes pa lahko, če ni dobra, kavo popolnoma pokvari, da ni prav za nič. Tega se ni bati, če ji pridenete »Kolske kavne primese«. Ta kavna primes je v vsakem oziru od vseh najboljša. Ona daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. V teh svojih lastnostih je naravnost nedosežna. Poleg tega pa je pristni domači izdelek iz naše domače Kolske tovarne v Ljubljani. Zato naj bi jo kupovali vsi, ki radi pijo dobro kavo in ki vedo ceniti povzdigo domače industrije. Priporočajo naj jo, pa tudi svojim prijateljem in znancem!

Iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko. Razno. Zadnji čas plačujejo zapeljani kmetje po duhovnikih in drugih klerikalnih zapeljivcih že v javnosti dobro znano Dobravsko zadrugo. Veliko jeze, kletvine in stiskanja pesti. Marsikake dekle se bo obrisalo za do-to, ko je moral oče plačevati te nepotrebne vsote. Kmetje bodo plačali in plačano bo. Glavni krivci so pa lepo na varnem brez vsake škode, med drugimi tudi Kaparjev gospod, zdaj župnik v Rovtuh. Zdaj malo tarnanja, pa bo prišel zopet kak poslanec Jarc ali Čoč, obljubil vsemogočega, pravzaprav nemogočega stvari. Navsezadnje, če prva dva ne zadostujeta, pa bo naredil še dr. Krek s kakega čelečnika pridigo o dobrih časih, ki jih jim pridobe klerikalci s svojim vzornim gospodarstvom. In ljudje bodo verjeli, pozabljeno bo ter capljali zopet za svojimi dušnimi pastirji tudi v posvetnih zadevah, kakor dozdaj. — Predidimo s te žalostne strani na bolj veselo, na predpust. Naše gasilno društvo je napravilo nam prejšnjo nedeljo prav prijetno veselico z gledališko predstavo in plesom. Ljudstva bilo je, da se je kar trlo. Prostori pri »Anžku« so bili nabito polni. Igrali so Ganglovo igro »Sine«. Predstava je ljudem tako

ugajala, da so jo to nedeljo na občo zahtevanje ljudstva morali zopet ponoviti. Drugod bo predpust trajal do konca februarja, do pustnega torka, pozno v noč. Pri nas se pa predpust odzadaj naprej neha vsako leto pustno nedeljo popoldne. Ta čas mora prenehati vsako razveseljevanje, ker se prične neke vrste misijon. Ljudje pravijo, da je to zato, da se opere madež in veliko pohujšanje, ki se je zgodilo v njih katoliških družtvih. Neka prismojena terciarka je menda dala večje vsoto v ta namen, da se vrši odslej zadnje pustne dni velika slavnost v cerkvi, da se ne bo delal greh po plesiščih in ljudskih odrih, to je v njih izobraževalnih družtvih. Mi grešniki smo sicer mnenja, da bi se taka stvar lahko vršila v postu. Tudi smo tega misli, da bi bila ona ženska veliko večje in boljše delo ter zaslužnje naredila, ko bi bila vsoto podarila v občinske dobrotelne namene, da bi ne gonili tako oblastno siromakov iz občine. — Nekateri ljudje še ne vedo, da je župnik odstavil Lužarja kot nekega čuvaja nad mladimi ljudmi v izobraževalnem društvu. Gospod župnik ni zadovoljen z njim, ker ga je spjel na led z zatrdilom o nedolžni ljubezni. Župnik je bil nevoljen. Nam se pa to prav nič čudno ne zdi. Mladina je mladinca in katoliška je ravno taka kot liberalna. Zato tudi prizadetima prav nič slabega ne očitamo. V »Dopoljubu« seveda bo zopet pisano: ne zdi se nam vredno odgovarjati. Vredno ali ne vredno. Res je pa vse, kar smo zgoraj povedali, pa še veliko imamo, to pa drugič.

Ogenj. V ponedeljek, dne 20. februarja je bila poroka gđc. Marijane Potočnik iz Bukovce nad Škofjo Loko. Svatje so se skupaj sedeli v prvih jutranjih urah, ko se v bližini zasveti in kmalu nato oglašal plat zvena. Gorel je hlev sedanjega gospodarja J. Podobnika. Ob 6. zjutraj je bil ogenj v največjem razvoju. Prihite-li sta ognjegašni društvi iz Sele in iz Stare Loke na pomoč, katerima se je posrečilo, odvrti večjo nesrečo. Hlev je pogorel, vendar se je posrečilo rešiti živino. Žalibog sta se dva gasilca - domačina precej opekla, katerima je pomagal iz Loke prihite-li zdravnik. Vsa čast vrlim gasilcem. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Najbrže ga je podtaknila zlobna roka.

Iz Mirne. Našemu župniku se je menda um omračil, kajti sicer si ne moremo razlagati njegove pridige pri šesti in deseti maši zadnjo nedeljo. V tej svoji pridigi je župnik Kocijancič primerjal svoje farane s tistim sinom, ki je vedno ravno nasprotno storil, kar je oče zahteval. Ko je pa oče od njega zahteval, naj vse narobe stori, tedaj je pa nalašč prav delal. In prav tako kakor ta oče je storil tudi naš župnik in pridigoval je: »Zelini, da ne hodite v cerkev, da se v cerkvi pogovarjate, norce bri-žete. Ostajajte raje zunaj cerkve in pojte raje v gostilno nego v cerkev. Obiskujte veselice in plesite, kar vas nogo aeso. Ob zapovedanih postih, se vam ni treba postiti. Tudi k spovedi vam ni treba hoditi. Svojega župnika tožite pri vsaki priliki ter po krivem zoper njega pričajte. Če se vam bo zljubilo, vrzite ga sploh iz župnišča. Tudi škofa ne spoštujte, zaničujte ga in na pustni tork se naj pustne šeme iz njega norčujejo. Otroci naj ne ubogajo svojih staršev. Možje naj hodi-jo po gostilnah ter tam denar zapravljajo. Mož in žena naj se pripravata in prepevata. Pridušajte se in prise-gajte po krivem. Če kdo hoče imeti travnik svojega sovaščana, tedaj naj začne pravdo in naj priše, da je travnik njegov. Žena, ki ima moža v Ameriki, naj prelomi zvestobo in naj pridno h krstu nosi. Mož v Ameriki pa naj na svojo ženo pozabi in naj živi s tujini ženskami ter z njimi svoj denar zapravlja. Materam je pa pri-poročal, naj svoje hčere vodijo v gostilno in naj jih izročijo fantom v varstvo. Dekleta naj cele noči prepleše-jo in preprijejo. Materam ni treba pa-ziti na svoje hčere, temveč naj jih pu-ste spati v posebni sobi, da jih bodo fantje tem lažje ponoči obiskovali in zabavali. Starši in odrasli naj vprv-čo otrok kvantajo, moliti ni treba učiti otrok. Sploh je najboljšje, če nihče ne molí in ne misli na Boga. Amen.« Ali ni sramotno in pohujšlji-vo, če se tako pridiga v cerkvi, kjer so navzoči tudi otroci. Radovedni smo, če je imela tudi Balantova Francica posebno sobo. Župnik se menda silno jezi, ker je moral šteti doto in ker je imel zaradi Mohorjevih knjig pravdo, ki ga je stala mnogo denarja. Izdeliti je moral vseeno Mohorjeve knjige in sicer 5. februar-ja 1911 namesto že meseca novembra pretečenega leta. Upamo, da se je Kocijancič prav pošteno naveličal Mir-ne, saj ga je že mnogo denarja sta-la. Njegovi nekdanji najboljši prija-telji so ga zapustili ter povzročili, da je popolnoma po zaslužnju plačeval in plačeval. Le škoda, da je minul srednji vek, ker sicer bi Kocijancič prav gotovo svojim nezvestim fara-nom rezal živim jermena iz kože ter jih na grmadah sežigal. Istina je, da drugega ne zasluži, nego da se ga

vrže iz zupnišča, kakor si je sam se-lel na leci.

Več mirenških faranov. Strah je včasih dobra reč. Is Leskovca se nam piše: Lani sredi aprila je bilo vse v vinogradih okoli Tr-lavca. Kakor običajno so imeli ko-pači in kopačice dosti jela, pa tudi slabe vinske kaplje je bilo preje več nego malo. Zvečer v mraku se je vračalo čez petdeset delavcev čez Leskovec v svoje vasi: Brege, Skopi-ce, Vihra, Orešnjico, Vel. Mraševo in Malo Mraševo. Šli so pomešani fantje in dekleta, saradi katerih so bili nekateri fantje ljubosumni in je prišlo v Leskovcu do pretepa. V tej pravcati bitki je bil Anton Barbič ubit, nek Alojzij Marolt iz Leskovca pa v trebuch ustreljen, dočim je bil njegovemu bratu Jožetu Maroltu predpasnik prestreljen. Alojzij Marolt ni umrl, pač pa ima še kroglo v životu, kar menda ni posebno prijet-no. Dasi se je vršila torej cela bitka in je bilo udeleženih nebroj oseb ter navzočih tudi mnogo prič, se vendar ni dalo dognati niti kdo je Barbiča ubil, niti kdo je sploh streljal ali imel strelno orožje pri sebi. Zaprlji so več fantov, pa so jih morali zopet izpustiti, ker ni hotel nihče niti tro-hice priznati, pa tudi priče niso ho-tele ničesar vedeti. Tako se je vlekla preiskava do 11. februarja t. l. Ta dan je bilo poklicanih v Leskovec čez 50 prič, katere je prišel zaslišavati sam preiskovalni sodnik Koder iz No-vega mesta — jako strog gospod, ka-kor se je slišalo iz pogovorov zaslišanih oseb. Zaslišaval je v pozno noč, vendar zaprl ni nikogar, kakor se je vobče pričakovalo, ker je imel v po-moč dva orožnika iz Krškega. To-krat je bilo videti, da storilec ni iz-sledil, vendar pa so odšli nekateri fantje iz Mraševga precej potrti in slabe volje. Zdelo se je, da sluti njih slaba vest zasluženju plačila. Par dni so živeli v nemiru, potem so postali pa zopet brez skrbi, misleč, da jim nihče nič ne more. Delali so zopet v vinogradih fantje in dekleta, kar pri-deta počasnih in umerjenih korakov dva orožnika v polni službeni opravi. Storilecma je padlo srce v hlače, vrgla sta motike v stran in bežala pred orožnikoma, kolikor so ju nesle noge, s tem pa sta se, kakor se spleč-no sodi, izdala kot storilca. To sta bi-la Anton Zarn in Ivan Zorko, oba iz Velikega Mraševga. Tekla sta baje vsak na svojo stran, Zarn k so-dišču v Krško, Zorko pa naravnost v Novo mesto. Strah je tudi dobra stvar.

Tatvine. V noči od 13. na 14. fe-bruarja je odnesel neznan vlomilec trgovcu z mešanim blagom Luki Hafnerju iz Kropce denarnico s 30 K, zlat prstan z modrim kamnom in ne-kaj žganja. — V Kamni gorici se je sp plazil v noči na 12. februarja ne-znan tat skozi okno v spalnico klju-čavničarja Simena Varla in ukradel polračeno uro in 18 K 40 vinarjev denarja.

Najden mrlič. Dne 18. februarja so izvele iz Save pri Zagorju trup-lo neznanega moža. Truplo ni imelo na sebi nikakih znakov nasilja, vsled česa se da sklepati, da gre za nesrečo ali samomor. Ponesrečenec je kakih 45 let star, visok, širokopleč, dobro rejen in je imel rjave lase ter kratke rjave brke, bil je nekoliko ploščast. Najbrže je bil delavec. Imel je na se-bi rjavo suknjo, črne hlače, škornje in 2 srajci.

Nezgode. V tovarni na Savi je zadel kos železa delavca Jakoba Kosa po njegovi lastni nepredvidnosti v le-vo oko in mu je težko poškodoval. — 12letni Ivan Tome iz Medna pri St. Vidu je hotel skočiti na voz, pri tem pa zadel v kolo, ki mu je levo nogo strlo. — Vdova Marija Miklavčič v Ljubljani je padla doma po stopnicah in si pretresla možgane. — Na ledu je izpodrsnilo davkarju Bartolomeju Dolešu v Spodnjem Logatenu in si je zlomil desno nogo. — 8 sekiro se je zadel v levo nogo tesar Ivan Peter-nel v Mojstrani in si nogo težko ra-nil.

Hrastnik je obiskal nek gospod iz Kranjske ter nam poroča to-le: Šel sem mimo nemške šole, iz katere so bili bač odpuščeni otroci. Poslušal sem njih govorico: Ne eden ni govo-ril nemško, sama slovenska mladina! Kaj mislijo njih starši, ali ne vedo, kako se godi drugod n. pr. v Ljublja-ni? Na razpolago so nemške šole, a vse le tišči v slovenske, ker vedo, da le tam morejo napredovati! Ko sem pa prišel dalje navzgor, me je prese-netilo glasno nemško govorjenje. Čakam, kdo mi pride nasproti in ko-ga ugledam? Dva policaja! Za boga svetega sem si mislil, saj imajo tu vendar slovenskega, celo zavednega slovenskega župana, a ta ima v služ-bi stražnike z nemškimi »uradnimi« jezikom! Vrag vas vzemi, ali ne mo-rete pognati take nemške zalege iz doline?!

Elektrodiagnost. »Ideal«, zraven glavne pošte ima od srede, dne 22. fe-bruarja do petka, dne 24. februarja sledeči spored: Prebrisan mož. (Ko-mično.) Skozi novozelandske prepa-da. (Naravni posnetek.) Dva zaljub-

ljence. (Komično.) Praga in okolice. (Naravni posnetek.) Tomaž Becket. (Zgodovinska drama.) Pifi ima nove ševlje na kolodskih. (Komično.) — Dodatek k sadnjima dvema predsta-vama ob 7. in pol 9.: Zaključeni sli-ka. (Drama.)

Hazardisti. Ze lanko leto je pri-jele policija dozdavnega 18letnega brezposelnega delavca Jurja Perpi-ča iz Siska, ki je imel pri sebi pona-rojen potni list, ker je od delavcev s hazardno igro izvajal denar. Per-pič je bil sodno kaznovan, potem pa odgnan domov, odkoder se je zopet povrnil. Te dni ga je pa usoda dole-tela v Kolodvorski ulici, ker je s svo-jim tovarišem nekim Luko Vladi-čem, tudi iz Siska zopet igral nekega amerikanca baje iz Zirov za 300 kron, potem pa ga je, da bi oškodova-nec ne mogel prijaviti ovadbe gostil-niški najemšček naglo spravil na ko-lodvor. Policija je pa kljub temu za »Bauernfingerje« izvedela ter šla ta-koj na svoje delo. Perpiča je aretova-la. Vladič pa je sredno odnesel pete. Ko se je zvečer Vladič zopet povrnil in mu je bila policija že za petami, ga je najemšček opozoril na pretečo nevarnost, vsled česar je bil zopet pravočasno pobrisal. Lovili so ga, a ga niso mogli dohiteti. Ker pa je bil baje pri detelji tudi najemšček, nek Hrvati, tretje pero, in ker je dal Vla-diču kot krivecu podpomoč, je policija tudi tega aretovala in dejala pod ključ. Perpiča in najemščka so izro-čili sodišču, za Vladičem se vrše pa nadaljnje poizvedbe.

Nepošten uslužbenec. Pri ne-kem tukajšnjem izdelovalcu drož je služil nek 20letni mladenič, ki je raz-našal strankam drože. Ker mu je pri-nanjkovalo cvenka, si ga je znala zvit glava kmalu pridobiti. Iz na-ročilnih knjižic je namreč začel trga-ti liste ter jih zamenjaval z drugimi, na katere je sam napisal manj blaga, kakor ga je donášal strankam in ta-ko si je potem preostali denar pridri-žaval. Ko je gospodar nato prišel, ga je ogradil policiji, ki ga je aretovala u izročila sodišču.

Nasilen kolestar. V terek zvečer je na Dunajski cesti službujoči straž-nik ustavil nekega kolestarja, ki je vozil brez luči. Ker kolestar stražniku ni hotel povedati imena in se poleg tega še silovito obnašal, je bil areto-van in sodišču naznanjen.

Silovit berač. Ko je včeraj zve-čer nek 37letni delavec pijan v neki gostilni v Gradišču beračil, so ga go-stilniški uslužbenec, ker jih je zmer-jal, postavili pod kap. Od tam je šel beračit v »Kuzino«. Ker se mu tu ni nič boljše godilo, je začel tako razsa-jati, da so morali poklicati stražnika, da ga je odpeljal. Izročili so ga so-dišču.

Trpinčenje živali. Ko je včeraj na kolodvoru nek premožar preveč naložil, sta se vsled te konja usta-vila. Mesto, da bi bil odložil, je začel nemišljen žviničiti tako bičati, da je nek železniški uradnik poklical stražnika, ki je napravil trpinčenju konec.

V prepiru je včeraj nek mlad fantalin v Hilsnerjevi ulici tako sunil svojega nasprotnika, da je ta padel v nezavest.

V Ameriko se je včeraj z južne-ga kolodvora odpeljalo 22 Makedon-cev.

Izgubljeno in najdeno. Emilija Pečveča je izgubila denarnico s sred-njo vsoto denarja. — Čuvajeva žena Marija Križajeva je izgubila denar-nico, v kateri je imela nekaj čez 10 kron denarja. — Marija Lotričeva je izgubila zavitek z žensko obleko. — Ivana Katinova je našla denarnico s srednjo vsoto denarja. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, odnos-no najdena usnjata ročna torbica, dva dežnika, ura - budilka, volnene rokavice in nek strojček.

Znamenita »križnotermalna ko-pel« v Ljubljani. Zdravstveno prav dragocena iznajdba je izšla iz sani-tetne tvrdke Kreuzversand (Dunaj-Monakovo). To je namreč parnovro-čežračni aparat, ki ga pripravno lah-ko vsakdo postavi v stanovanju. Po-trebuje malo prostora, zunanost nje-gova, gumiran azbest, je pa jako pri-kupna. Aparat, ki ima četrto sten in praktično notranjo opravo, je v malo minutah sestavljen. Preprostost konstrukcije je naravnost presentifi-va, tla se ne pomočijo z vodo, v sobi se ne nabira para. V 5. minutah si vsakdo lahko doma poleg svoje po-stelje za majhen denar pripravi po-tilno kopel. Kakor izpričujejo sve-doebe, so se križnotermalne kopeli prav dobro obnesle pri prehlajenju, protinu, revmatizmu, ishlisu, dalje pri pomanjkanju spanja, nervoznosti, boleznih na ledilih, sladkosečnosti in različnih infekcijskih boleznih. Med drugim je razgrnjeno natančno pismo g. primarija dr. Knappitscha, ki priznava, da so se križnotermalne kopeli na drugem medicinskem od-delku Splošne bolnice v Gradcu ob-nešle. V Avstriji je bilo teh aparatov že čez 11.000 prodanih različnim bol-nicam, sanatorijem in privatnim oseb-am. Vei, ki se za ta aparat zanima-jo, si ga lahko tri dni, ne da bi mo-rali kupiti, ogledajo od 9. do 12. do-

polne in od 1. do 6. popoldne pri in-ženirju - potniku sanitetne tvrdke Kreuzversand v hotelu »Union«, I. nadstropje 11.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je raspisala svoj koledar za leto 1911 še meseca oktobra t. l. na razne rodoljube, a mnogo jih je, ki ga še niso plačali. Prosi se torej, da ti nakažejo malo vsotico 1 K 30 v na družbeno blagajno. Kdor koledar-ja do 10. marca t. l. ne plača, bode prihodnji mesec pisмено opozorjen; prihranite nam prosimo te pošne stroške.

Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 882. Litijaka dekleta (pla-čilo 200 K); 883. Ana Toplakova; 884. dr. Demeter vitez Bleiweis-Tr-steniški, 885. Neimenovan iz Nove-ga mesta; 886. Fr. K. Ljubljana.

Tvrdka Ivan Jelačin, tu je doro-vala družbi sv. Cirila in Metoda vre-čico starega denarja in mnogo sorti-ranih pošnih znamk in še iz nabiral-nika v trgovini 26 K. Hvala iskrena!

Društvena naznanila.

Napredno politično in izobraže-valno društvo za kolizejski okraj vjudno naznanja, da se vrši redni občni zbor v nedeljo, dne 5. sušca t. l. ob 10. popoldne pri »Novem svetu« s sledečim sporedom: 1. Poročilo pred-sednika; 2. poročilo tajnika; 3. poro-čilo blagajnika; 4. poročilo pregled-nikov; 5. volitev odbora; 6. razgovor o bodočih občinskih volitvah; 7. slu-čajnosti.

Veliki pustni korzo. Predela za dekoracijo na »Slavčevci« maskaradi so dovršena in se prične te dni z deko-riranjem velike Unionove dvorane, katera bode spremenjena v veliki korzni trg z obmorskim obrežjem, te-rasami in balkoni raz katere se bo do dvigale naslovu primorne dekora-cije tja do stropa dvorane. Električ-na dela izvrši ljubljanski I. slov. za-vod za tehnične in elektrotehnične naprave. O krasoti dekoracije se bode lahko vsakdo prepričal na večer ma-skarade, vsaj smo rekli, da letos no-čemo reklame delati. »Slavčevci« ma-skarade so same ob sebi privlačna si-la vsakega predpusta, vsaj je zabava na njih povsem domača, brez vsake napetosti in tako bode tudi letos. — Posetnikom priporočamo prednaba-vu vstopnic, katere je dobiti pri g. Černetu, zlatarju v Wolfovi ulici in trafiki ge. Češarkove v Šelenburgo-vi ulici, da bode na večer maskarade pri blagajni delo šlo hitreje od rok.

»Sokol« v Šiški ima v nedeljo, 26. t. m. ob 3. popoldne v društveni telovadnici svoj občni zbor.

»Bratno društvo« v Mengšu pri-re-di na pustno nedeljo, dne 26. fe-bruarja t. l., plesno veselico v gostilni g. Fr. Pečnika. Spored jako zanimiv. Sodeluje skupina hrvaških tambu-rašev.

Iz Begunj na Gorenjskem se nam piše: Gasilno društvo je v nede-ljo uprizorilo igro »Reveč Andrej-ček«. Po zaslužnju marljivega in za društvo vsestransko vnetega gosp. nadučitelja in njegove gospe sopro-ge, se je predstava v vsakem oziru posrečila. Tako igralcem, kakor pev-skemu zboru gre toplo priznanje in zahvala. Občna želja je, da bi se predstava ponovila.

»Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija« izreka toplo zahvalo gospodu trgovcu Fr. Ks. Goliju in e. kr. lekarnarju D. Pircu v Idriji za blagorčno odstopitev njunih terjatev v znesku 114 K 66 vin. in 11 kron 40 vin. na korist društva.

Št. Vid-Grobelno. Dne 26. sve-čana, na pustno nedeljo, prirede naši živinorejci plesno veselico pod ime-nom »Konjski semenj« v gostilni ge. Roze Beuc. Svira kmečka godba.

Otvoritev belokranjske železnice. »Narodna čitalnica« v Novem me-stu priredi letos na predpustni terek svojo maskarado pod imenom: »Otvoritev belokranjske železnice«. Trije inženirji se neprenehoma tru-di-jo, da se otvoritev vsaj v »Narod-nem domu« ne zavleče, če se še si-cer mora zavleči. Proga, ki je najmo-derneje zidana, pelje iz belokranjske metropole Metlike skozi predor svete Jere na Uršna sela. Od tod se vije v drzno zavitih vijugah nad groznimi pečinami naših Gorjancev proti Kandiji, kjer prekorači zeleno Krko in prislopiha v dolanjsko metropolu Novo mesto. Vse štiri postaje Metli-ka, Uršna sela, Kandija in Novo me-sto so krasno zidane in opremljene z najmodernejšim komfortom. V re-stavraciji metliške postaje se bo to-žilo najboljše belokranjsko namislo vino, kakor tudi vino v buteljkah. — Trudni potniki se bodo na Uršnih se-lih lahko okrepčali s kavo, čajem, šampanjcem in drugimi »časami opojnosti«. Na transkriški postaji Kandiji, na križišču svetovnih želez-nic, bo vladalo šiviljenje, kakoršno si moremo zamisliti le v kakem milijon-

skem mestu. Velikansko kolodvorsko poslopje, opremljeno z najrazličnej-šimi automati, tehnicami za dehele in suhe, a fotografskimi ateljeji i. t. d. bo že samo privabilo na stoti-ne ljudi. Zbirališče zastopnikov vseh narodov bo pa »Palace hotel Kand-ja«, nasproti kolodvora. Hotel, sezi-dan po amerikanem načinu — če se ne motimo z 12 nadstropji, bo imel prekrasen restavracijski vrt z naj-različnejšimi rastlinami. V desnem delu vrta bo postavljen oder za na-lašč tako engajziranu damsko kapelo: »The stars of žabja vas«. Ker pa igra ta elitna damska kapela le malo ča-sa, menda samo od polnoči do pol-ene, svetujemo vsakemu, naj si ko-likor mogoče zgodaj rezervira pro-stor, ker drugače se zna pripetiti, da bo ob velikanski muzikalni užitek. Ciskrška postaja »Novo mesto« je na-menjena ljudem, ki radi vzdigujejo ob zvokih vojaške godbe svoje pete. Otvoritev belokranjske železnice se udeležo, kakor je običajno, najvišji dostojanstveniki. Na vsaki postaji bodo pričakovali prihod prvega vla-ka župani s svojimi svetovalci, pev-ska in veteranska društva z zastava-mi. Belo oblečena dekleta bodo obis-pala vlak s peštrim cvetjem, župani govorili navduševalne govore, godbe igrale, in občinstvo prirejalo prisr-čne ovacije. Prosimo pa vsakega, ki se udeležo otvoritve, da se strogo ravn-a po železniških in policijskih predpi-sih, ker ne jamčimo, da ne zgubi te-ga ali onega železnega roka »očesa po-stave«, ker tudi s temi je dobro pre-skrbljeno. S tem pa seveda nismo vsega povedali, marsikaj je še, kar ima za tega ali onega posebno pri-lačno moč, in nihče naj ne zamudi prilike udeležiti se otvoritve belo-kranjske železnice v »Narodnem do-mu« 28. t. m. zvečer, ker veliko je vprašanje, če se bo in kdaj se bo otvo-rila prava belokranjska železnica. Te dni razpošiljamo vabila na osebo. Če bi koga prezrli, ali če bi kdo hotel priti, pa ni dobil vabila, prosimo, naj se pravočasno obrne na odbor »Na-rodne čitalnice« v Novem mestu.

Planinski ples posavske plan. po-družnice na Zidanem mostu na večer 18. februarja je dobro uspel. Vablj-e-ni gostje so se z veliko požrtvoval-nostjo udeležili ne le glavnega zbora-vanja, nego tudi do ranega jutra trajajoče veselice. Glavna zasluga gre pripravljalnemu odseku, kateri je vanj stavljenjo zaupanje sijajno rešil. Preskrbel ni le okusne planin-ske dekoracije in neumorno svirajoče renimirane celjske narodne godbe, nego tudi interesantni srečolov, raz-novrstno cvetličje in — last non least — »špital za turiste«. Kot zad-nje zavetišče je vabil nedolžni »chambre separée« z nadpisom: »Na planini nema greha!« marodne pla-nince. — Narodne dame so z veliko vnuem upravljale bogato založen buffet. Dasi je ta prireditev stala te-žek denar, so vendar razprodane vstopnice z nekaterimi blagodušnimi predplačili omogočile prebitek. Vsem cenjenim gostom in krajnemu pri-pravljalnemu odseku iskrena zahva-la in planinski pozdrav. Odbor.

»Slovenski klub« v Sarajevu je pri-re-lil v soboto dne 18. t. m. pred-pustno veselico s zelo izbranim vzpo-redom. Mešani in moški zbor sta re-šila častno svojo nalogo. Sploh so se vse pevске in godbene točke izvajale precizno. Poseben uspeh je dosegel mešan zbor: »Kar si, boš zdaj osta-la«, kompozicija nadarjenega sloven-skega umetnika Sonca. Tudi duet: iz »Trovatore« je bil kaj dober. V moškem zboru: »Zašto zlato« je bri-ljiral dr. Egon Zahradka s svojim zvočnim in sladko donečim barito-nom. Izborno so predstavljali dile-tantje tudi veseloigro: »Dve tašči«. Nekaterim igralkam in igralcem se kar nič ni poznalo, da so diletantje. Težko bi bilo reči, kdo je bil boljši. Vsi: ga. dr. Preindlova, Kneževićeva, gđc. Janeževa, gg. Mikuž, Graj-žer, Župančič in Krejačič so tekmo-vali za prvenstvo. Obisk veselice je bil nepričakovano obilen. Skoro vsa slovenska plemena so bila zastopana. Za tako izborni uspeh veselice imata posebne zasluge predsednik »Sloven-skega kluba« dr. Preindl in pa tajnik Knežević. Zelo kasno, ali pa če ho-čete, zelo rano je utihnil zadnji zvok glasbe in narodne pesmi. Med dru-gimi so veselico počastili svojim obiskom: višji finančni svetnik Pogorele, ravnatelj in deželni šolski nadzornik Bedjanič, višji rač. svet-nik Premrov, fin. svetnik Wolf, stavb. svetnik Dovrč ter še mnogo druge odlične gospode.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer se poje tretjič G. Pucci-nijeva opera »Bohème« z gosp. vite-zom Cammaroto iz Zagreba v glavni, tenorski vlogi. Predstava se vrši za nepar - abonentne. — V soboto se igra prvič Jaroslava Vrhlickega veselo-igra »Noč na Karlštejnu« (za par-abonentne). Ta klasična češka veselo-igra je doživela nedvomno izmed vseh čeških dramatskih del največ

uprizoritev. V njej nastopajo Čehom najdražje osebe iz zgodovine 14. veka. Resen, ljubezniv, umetnost ljubeč kralj in cesar, Karel IV., vobče imenovan »oče domovine«, njegova soproga, mlada, ljubosumna kraljica Elizabeta, dobrodušni nadškof Arnošt, eksotični ciprski kralj Peter, vedno in vedno pohlepen ljubezenskih pustolovčin, sebični vojvoda bavarski Štefan, neprestano ropotač, a dobri kastelan Ješek in končno mladi ljubinski parček. Ljubez, šala in poezija diha v vsakem prizoru, vesele spletke se vrste zaradi izpremembe obeh junakinj v lepa dečka paža. Glavne vloge igrajo gđ. Šetfilova, gđ. Wintrova, g. Nučič, g. Povhe, g. Bukšek in g. Skrbinek. V veseloligri pa nastopita prvič v večjih vlogah tudi mlada domača igralca, g. Alojzij Drenovec in g. Iv. Vrečar. — V nedeljo popoldne operetna predstava, zvečer veseloligra.

Slovenska Filharmonija je postala izmed najvažnejših socialnih in kulturnih činiteljev ne samo za Ljubljano, ampak za Slovence sploh. Odkar so se razmere med Slovenci obrnile tako, da smo navezani le na slovenski orkester, svira Slovenska Filharmonija pri vseh koncertih in drugih prireditvah naših društev. Brez Slovenske Filharmonije bi bilo socialno življenje osobito v Ljubljani do celca mrtvo in društveno delovanje sploh nemogoče. Brez koncertov, brez glasbe bi bilo glavno slovensko mesto, da ni Slovenske Filharmonije. In kar je glavno: brez opere in operete bi bilo! Slovensko gledališče bi bilo brez orkestra ali pa bi si moralo ustanoviti in plačevati lastno dosti dražjo godbo. In Glasbena Matica! In vsa druga slovenska društva brez godbe, brez instrumentalnih vzporednih točk! Zaurle bi vse vrtno veselice, zamrle vse velike narodne slavnosti. Danes pa imamo še velik, izoben, umetniški orkester Slovenske Filharmonije. Naše deželno gledališče, naša Glasbena Matica, »Ljubljana«, »Slavce« — vsa naša javnost uporablja ta orkester dan na dan, večer za večerom. Slovensko Filharmonijo moramo zahvaliti na najlepših glasbenih prireditvah, na slovenskih opernih in operetnih predstavah, na koncertnih točkah Glasbene Matice in drugih društev. Na krasnih komornih večerih, na vsi glasbeni umetnosti slovenske javnosti. Mislili bi, da je to dejstvo znano in jasno vsakemu Slovincu ter se za to tudi primerno upošteva. Pričakovali bi tudi, da vsi Slovenci svoj edini slovenski umetniški orkester ljubijo in ga podpirajo. A mesto tega vidimo brezbriznost celo v krogih, ki so priznane premožni. Tako ne moremo dalje! Ako naj se Slovenska Filharmonija vzdrži, je treba podpre vseh dobrih Slovencev brez razlike. Podjetje plačuje 35 godcev najboljših sposobnosti, a to nane mnogo denarja. Proračun in računski sklepi kažejo, da stane orkester te kakovosti v zvezi vsemu števanju na leto okroglo 75.000 kron ali dnevno 200 kron. Z manjšimi državnimi stroški dobrega civilnega orkestra vzdržati sploh ni mogoče. To ne kaže samo dolgoletna izkušnja pri orkestru Slovenske Filharmonije, prej pri društveni in še prej pri meščanski godbi, ampak odpirajo to trditve izkušnje v vseh drugih mestih, kjer obstoje take godbe. Vzdrževalni stroški so višji nego pri vsaki vojaški godbi, ker imajo civilni orkestri izdatke (bolnišnice, blagajna, starostno zavarovanje, hlevi i. dr.), ki jih vojaške godbe nimajo. Zato je tudi prireditev s civilnim orkestrom dražja. Uvažuje to dejstvo, še bolj pa kulturno in socialno važnost tega podjetja, stopa podpisani odbor pred slovensko javnost z gorkim pozivom, naj izdatno, gotovo pa izdatnejše nego doslej podpira »Slovensko Filharmonijo«. Temu pozivu povod je dalo dejstvo, da člani v večji meri odstopajo, kakor pa pristopajo. Ako gre tako dalje, mora »Filharmonija« prenehati. Danes pa brez dobrega civilnega orkestra biti ne moremo. Čez nekaj mesecev ustanoviti bi se moral nov orkester z novimi ogromnimi nenadomestnimi vstanovnimi stroški. Z višjim številom članstva računati moramo tudi zategadelj, ker je članstvo glavni činitelj, ki more orkester vzdržati v polnem številu preko poletnih mesecev, ko ni toliko zaslužka, da bi ta kril vzdrževalne stroške. Zato naj pristopi vsak Slovence kot podporni član »Slovenski Filharmoniji«. Eno krono na mesec lahko utрпи vsakdo! Vsi Slovenci torej na krov, da se vzdrži in izpopolni naš edini umetniški orkester! Ljubljana, uvažujte to in storite svoj narodno dolžnost, dokler je še čas. — Odbor »Slovenske Filharmonije«.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Obrekovalca. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem sta stala 22. t. m.

zakonika Ivan in Ana Platnar, tožena, da sta šla Martina Anžurja s tem, da mu je Ana Platnar rekla baraba. Ivan Platnar pa tet. Obtoženi Ivan Platnar je hotel celo dokazati, da je Anžur res kradel. To pa se mu je popolnoma ponestrelilo. Obsojena sta bila in sicer Ana Platnar na 48 ur zapora in eno trdo letošče, Ivan Platnar pa na 14 dni zapora in 2 posta. Oba obsojenca se pritožita in trdita, da je priča po krivem prisegla, kar bosta najbrže morala tudi dokazati, če bo tožitelj zastopnik tudi na to razširil nadaljno obtožbo.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Stara jeza. Čevljarji pomočnik Leopold Šalekar je že dlje časa jezen na steklobrusca Simona Murka, ker ga je ta enkrat lahko telesno pokodoval. Dne 2. oktobra je sedel pri eni mizi v Tišlerjevi gostilni v Zagorju z dvema prijateljskima, med tem, ko je pri drugi mizi sedelo več steklobruscev, med njimi tudi obdolženec Šimen Murko. Med Šaleharjem, ki je bil precej vinjen, in med steklarji je prišlo do prepira in takoj nato do tepeža. Neki steklar je s stolom udaril po svetilki, nato so Šaleharja podrli na tla. In Murko ga je dvakrat z nožem sunil v ledja. Rane spočetka niso bile nevarne, a vsled infekcije je nastopilo gnojno otrovanje ran ter je moral ranjenec 40 dni ostati v tukajšnji deželni bolnici. Obdolženec pravi, da ga je le enkrat z nožem sunil. Ranjenec pa pod prisega potrdi, da sta oba ubodljaja sledila takoj drug z drugim. Sodišče je obdolženca obsodilo na tri mesece težke ječe in na povrnitev stroškov, za lečenje v bolnici, za bolečine in za izgubo pri zaslužku v znesku 178 K 80 vinarjev.

Cigan in vojaška obveznost. Od svoje rane mladosti se je cigan France Hodorovič, mešetar, pristojen na Staro Vrhniko, v družbi drugih ciginov potikal po italijanski zemlji. Ko je odrasel, bavil se je s konjsko mešetarjo. Ker se je pa tudi Hodorovič, ču jelo tožiti po lepi kranjski deželi, vrnil se je v 26letni dobi svoje starosti domov. Tu so ga podučili, da tudi njega veže krvni davek, zato se je zgledil pri kompetentni politični oblasti, ki ga je zaradi njegove malomarnosti ovadila državnemu pravdniku. Pri razpravi se je Hodorovič zagovarjal, da ni natančno vedel, koliko je star ter mu tudi niso bile postavle znane, kdaj da se ima k naboru zglediti. Sodišče ga je oprostil.

Surov mož. Oženjeni delavec Ferdo Zima v Jesenjuah je imel z neko drugo žensko ljubavno razmerje. Znan kot jako surov človek, se je drznil dne 2. decembra m. l. vprčo svoje žene glasno brati pismo svoje ljubice. Naenkrat je začel razgrajati in svoji ženi groziti, da jo bo zaklal. Prestrašena je ta s svojo 4letno hčerko zbežala v gospodarjevo stanovanje. Poslali so po stražnika, a Zima ga je surovo nahrulil, kaj da tn išče. Ko je znova začel groziti, da bo ženo zaklal, ga je stražnik aretirjal. Zidajci pa obdolženec sune stražnika s pestjo v prsa. Le težko ga je s pomočjo drugih ukrotil in ga odvedel v zapor. Obdolženec se zagovarja s popolno pijanostjo, čemur pa priče ugovarjajo. Sodišče ga je obsodilo na osem mesecev težke ječe.

Izpred novomeškega porotnega sodišča:

Včeraj 22. februarja dopoldne se je zagovarjal pred tukajšnjimi porotniki osemnajstletni Anton Furlan iz Velikega Bana 13 pri Kostanjevici. Oče mu je umrl pred 3 leti, v šoli je izdelaval le slabo, vzgoja njegova ni vredna nič, strahu nima nobenega, delomržen je in bi najraje postopal in dobro živel. Od novega leta lani pa do kresnega večera je služil za hlapca pri Alojziju Mencinu v Drami. Ze med tem časom je hodil Furlan v tuja lovišča in je tudi Mencinu za časa Furlanovega službovanja izginil bankovec za 10 K. Dne 24. junija lani je Antona Furlana vzela noč; odšel je brez odgovodi in slovesa od Mencina, čes, da je preveč dela, pa premalo jela. Od tega trenutka so se pojavili mnogobrojni vlomi in tatvine po okolici. Dne 21. septembra je kopal pri Francetu Zagorcu krompir in vprašal Zagorca, kdo da stanuje v njegovi tam blizu stoječi koči in če ima ta gostac mnogo denarja. Še tistega dne je šel Furlan zopet v tuje lovišče na lov in ustrelil dve veverici, o katerih pravi, da je njih mast najboljšje zdravilo zoper drisko. Radi teh dveh veveric je bil kaznovan v Kostanjevici na 3 dni zapora. Seveda je postrelil tudi drugo zverjad, vendar se mu to ne da dokazati.

Dne 3. avgusta lani je bilo ukradenih iz zaklenjene hiše Franceta Gorene iz Arliš le-tam 20 K 40 v. Ani Gorene 40 K in amerišanski zlatnik za 22 K, Jožefi Gorene 4 K 90 v in v drugem koncu hiše Tereziji Gorene 5 K denarja ter nekaj mesa in kruha. Storilec je vtril, ko ni bilo nikogar doma, šipo pri oknu in prišel na ta

način v hišo. Dne 23. septembra je odšel Matija Košman, gostac v hiši Franceta Zagorca, o katerem je Furlan prejel dan pri iskanju krompirja vprašal Franceta Zagorca, če je kaj bogat, od doma na delo, zaklenil hišo, ključ pa skrli za polkniče. Ko se je sveder vrnil, je bila hiša zaklenjena in ključ na svojem mestu, po hiši pa je bilo vse razmetano. Zaprtil je, da mu je nekdo ukradel za 3 K 10 v zabele, pol kile sladkorja, za 3 K 50 v blaga in en žepni nož v vrednosti 80 v.

Dne 25. septembra je prišla pozno zvečer domov kočarica Marjeta Škrbec iz Volčkovcevasi in odložila od sebe v miznico denarnico z 18 kronami. Nato je šla v svoj zelnik po zelnoto glavo, da si napravi večerjo. Zamudila se ni 5 minut, toda med tem časom ji je bil nekdo odnesel denar z denarnico vred. — V času med 25. septembrom in 9. oktobrom je bil vzlet posestniku Janezu Zrimšku iz Vrbovcov iz zaklenjene škrinje bankovec za 20 K in iznad peči lovška puška dvocevka vredna 10 K.

Dne 3. oktobra so vlomili ponoči neznan storilec v vinski hram Jožefa Simončiča iz Javorovice. Drugi dan se je poznalo, da so zakurili v peči, kuhali meso, najbrže divjačino in spili okoli 20 litrov vina. Pobili so tudi iz hudočije nekaj posode.

Dne 4. decembra je bil za te storilce, oz. za tega skrivnostnega tatu osodepoln dan. Kočar France Miklavčič iz Vel. Bana je bil ta dan sam doma. Ko se je zjutraj komaj začelo svitati, je šel z banjo po vodo, med tem pa pustil hišo odprto. Ker je vodnjak komaj 30 korakov oddaljen, je prišel urno nazaj. Stopivšemu v vežo priteče iz sobe nasproti mladenci, ki je imel klubok potisnjen globoko na oči, vendar pa je Miklavčič takoj spoznal Antona Furlana. Hitro je postavil banjo na tla, toda ta trenutek je porabil storilec, da je smuknil mimo njega na prosto. Miklavčič ga je daleč zasledoval in ga prav dobro spoznal, ujeti ga pa ni mogel. V sobi je zapazil, da mu je tat ukradel iz miznice 40 K 60 v. Naznanil je tatvino takoj orožnikom in povedal, da je zasledil Furlana že večkrat, ko je lovil po tujih gozdovih. Orožniki so takoj dognali, da je Furlan prav mnogo popilval po vseh gostilnah, plačeval za druge in trosil denar. Zdaj je bilo jasno, kdo ima vse omenjene tatvine na vesti. Zaslišali so Furlana, ki je pa seveda vse od kraja tajil. Jezil se je pa na Miklavčiča zelo in se sklenil radi ovadbe maščevati nad njim. Dne 6. decembra okoli 4. popoldne je sekal Miklavčičev vnuk, komaj 13letni Janez Zupan drva pred hišo. Kar počel prav od blizu izza oreha, stoječega v meji, puška in Zupan dobi cel naboj svinčenih zrnu »tičnikov« v život in v obraz, da je bil ves krvav. Takoj nato je prišel Furlan ves razjarjen nad Miklavčiča ter vpil nad njim: »Kaj pa vi mene dolžite, da sem vam denar ukradel!«

Zupana so dali v Kandijo v bolnico, kjer so mu vzeli iz trepalnice svinčeno zrno ter konstatirali, da je levo oko prestreljeno. Pozneje je postala leča levega očesa vedno bolj motna in danes ne vidi Zupan skoro čisto nič na levo oko. Izvedenca dr. Strašek in dr. Vavpotič sta izjavila, da Zupan ni izgubil samo vida, marveč bo prišel tudi ob oko, ki se mu bo posušilo. Porotniki so soglasno zanimali, da bi bil Furlan ustrelil Zupana v oko, ker ni bilo za to nobene direktne dokaza, pač pa so potrdili vprašanje, če je Furlan zakril nekaj tatvin in mu je sodni dvor prisodil 14 dni zapora.

S tem slučajem je to porotno zasedanje končano, prihodnja porota bo koncem maja.

Razne stvari.

* Ruski proračun. Proračunska komisija ruske državne dume je izračunala dohodke za leto 1911 na 2,711,028,827 rubljev, od katerih odpade na redne prejeme 2,699,628,827 rubljev.

* Kolera na Francoskem? V Someliersu je umrl včeraj dopoldne neki 54letni mož in 4leten otrok. V obeh slučajih sumijo zdravniki, da sta umrla za kolero. Sanitarni nadzornik iz Beauvaisa v departementu Oise se je podal v Someliers, da konstatira vzrok smrti.

* Kuga v Aziji. Vest, da je izbruhnila kuga v kitajskem mestu Sachaljam, se demantuje. Kuga se širi samo v kitajskih vaseh ob izlivu reke Sungari. Mejo porečja reke Amur je rusko vojaštvo zasedlo. — V zadnjih 24 urah je umrlo v Chabinu 9 oseb za kugo.

* Tobačni monopol v Turčiji. V poročilu, ki se je predložilo zbornici, se izreka borbna komisija glede oddaje koncesije tobačne režije med porto, Dette publique in tobačno režijo za neposredno obdobje tobaka po državi.

* Prebivalstvo nemškega cesarstva. Po štetju z dne 1. decembra 1910 ima nemško cesarstvo 64,896,881 prebivalcev proti 60,641,489 prebivalcev v letu 1901.

* Goreči železniški voz. V bližini Perma se je vnel v nekem železniškem vozu III. razreda plin in zažgal cel voz. Ognja niso takoj zapazili, ko so pa prišli na prihodnjo postajo, so izrekli iz gorečega voza 32 potnikov, ki so bili že zgoreli in 32 potnikov z večjimi in manjšimi opeklinami.

Telefonska in brzajavna poročila.

Pasivna resistenca.

Trst, 23. februarja. Pasivna resistenca državnih nastavljenecv že odneha. Kakor se vidi, so imeli vladni koraki proti resistenci uradnikov precej uspeha. Velik del uradnikov je že do skrajnosti izmučen, ker morajo ostati uradniki v uradih tudi čez uro. Danes so nadzorovali delo uradnikov najvišji uradniki, tako finančni ravnatelj Kober v prosti luki in železniški ravnatelj Auředniček na kolodvoru. V trgovskih krogih se zatrjuje, da bo pasivna resistenca državnih uradnikov še tekom tega tedna končana. Zadnji govor poslanca Ribafa v odseku za državne nastavljenecv je napravil na uradništvo globok vtisk. Zatrjuje se, da uradniki že resno mislijo, na kak način bi mogli častno odnehati od pasivne resistence.

Zdravstveno stanje črnogorskega kralja.

Dunaj, 23. februarja. Oficijalno se javlja iz Cetinja, da so vse vesti o nevarni bolezn kralja Nikole neosnovane. Kralj Nikola je baje popolnoma zdrav. Vaš poročevalec pa je izvedel iz povsem zanesljivega vira, da boleha črnogorski kralj na sklerozi.

Iz avstrijske delegacije.

Budimpešta, 23. februarja. V današnji seji je nadaljeval svoj govor češki socialni demokrat Souk u p. V svojem govoru se je obširno bavil z vprašanjem razorožitve. Naglašal je, da bi bila rešitev tega vprašanja prav za Avstrijo velikega pomena, zakaj ako se pri nas oboroževanje pravčasno ne omeji, lahko Avstrijo zadene tista katastrofa, kakor leta 1811. Avstrija se ne oborožuje toliko iz svoje inicijative, marveč zgolj kot predstraža Nemčije. Nemčija je tista, ki Avstrijo neprestano bodri, naj se oboroži od glave do pete, ker ve, da pomenja oboroževanje — gospodarsko in kulturno oslajenje. Gospodarsko slaba Avstrija pa je predpogoj gospodarsko močne in silne Nemčije. — Tudi delegat Delugan je razpravljal o vprašanju razorožitve. Stavil je ob enem resolucijo, naj bi Avstrija v zvezi z Nemčijo in Italijo dala inicijativo za splošno razoroževanje. Češki delegat Vaclav Klofač je v obširnem govoru ostro kritiziral politiko ministra zunanjih del grofa Aehrenthala. V svojem govoru je naglašal, da je njegova politika doživela popoln fiasko, kar izpričuje zlasti podedamski sestanek. Ako bi hotel grof Aehrenthal voditi uspešno državno politiko, bi se moral predvsem opirati na državo, vzdržujoče slovanske življe. On pa tega ne uvidi, zato misli, da bo Avstrijo rešil s tem, da zasleduje in zatira na vse načine Slované, zlasti Čehé in Jugoslovane. Seja še traja.

Ogrski parlament.

Budimpešta, 23. februarja. V snočni seji Košutove stranke je bil formalni predlog, da naj se v parlamentu nadaljuje z obstrukcijo, odklonjen. Kakor se da iz tega sklepati, se bančnemu vprašanju v parlamentu ne bodo stavile več nasproti nobene težkoče. Samo Justhova stranka markira še odpor.

Baron Blenerth pri cesarju.

Budimpešta, 23. februarja. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci avstrijskega ministrskega predsednika barona Blenertha. Vatikan intrigira. Nemški cesar pride v Rim.

Rim, 23. februarja. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje z vso gotovostjo, da pride nemški cesar kljub vsem intrigam od strani Vatikana 18. aprila v Italijo in obišče tudi italijanskega kralja.

Boj proti kugi.

Rim, 23. februarja. Tu je iznašel neki profesor nov serum proti kugi. S svojo iznajdbo se napoti profesor v Mandžurijo, da tam preizkusi njen učinek.

Vodja ruskih »černosotnikov«.

Petrograd, 23. februarja. Korporecija ruskega plemstva je izključila iz svoje srede znanega voditelja »Zveze pravih ruskih ljudi«, poslanca Puriškieviča.

Rusko - kitajski spor.

Petrograd, 23. februarja. Kitajski odgovor na ruski opomin je rusko diplomacijo povsem zadovoljil. V svojem odgovoru priznava Kitajska upravičenost ruskih pritožb. S tem je ruska diplomacija zadovoljna, ministrstvo zunanjih zadev pa

poudarja, da hoče Rusija od Kitajske zahtevati, da poleg tega priznava Kitajsko tudi ugodi raskim pettožbam.

Poslano.*)

»Glavna posojilnica.«

Kakor poroča »Tagespost«, je g. dr. Eger pri vol. nroku dne 21. februarja ostro grajal likvidacijski odbor, ter zahteval, da se pozove na odgovor, ker ni takoj napovedal konkurza. Ne bodem nadrobno naštevati, koliko je storil odbor v petih tednih na korist upnikom in zadružnikom, toliko pa smelo trdim, da bode svoje uspešno delovanje prav lahko in z mirno vestjo zagovarjal. Ako pa likvidatorjem postavno ni dovoljeno, interesentom kaj prihraniti, potem se jim bo pač slabo godilo.

Podelil se nam je častni naslov in značaj kridatarjev ali »Gemeinschuldner«, to so osebe, o katerih premoženju se je razglasil konkurz. Prevzeli smo od zadružnikov, ki osebno niso v konkurzu, nevažno naloge, sestaviti bilanco in poskusiti asanacijo. Odbor je postopal natančno po predpisu § 49 zadr. zak., ki pravi: »Likvidatorji morajo takoj s početkom likvidacije sestaviti bilanco. — Ako pokaže ta ali poznejša bilanca, da aktiva ne zadošča za pokritje dolgov, morajo likvidatorji pod svojo odgovornostjo takoj napovedati konkurz.« — Tako se je tudi zgodilo. Ko se je odbor prepričal, da ne dobi prostovoljnih prispevkov za pokritje primanjkljaja, ter je izgotovil bilanco, jo je takoj predložil sodišču, ter predlagal odobritev konkurza. Jasno je, da se take bilance ne dajo napraviti čez noč. Koliko časa bi trajal ta »takoj« pri velikih denarnih zavodih, kakor je n. pr. »Kranjska hranilnica«?

Ako so likvidatorji čez pet tednov postali kridatarji, bi imeli ta značaj tudi tedaj, ako bi bili takoj prvi dan napovedali konkurz, ter bi po mnenju dr. Egerja postali nesposobni oskrbovati konkurzno maso. Ako so dani »tehtni pomisleki« o zanesljivosti bivših likvidatorjev, ako tudi niso člani zadruge ter jih ne zadene nikaka krivda na propadu, o tem bodo sodili drugi (§ 74 in 75 konk. r.).

Poleg sestavljanja bilance je moral odbor opravljati tudi druge neodložljive posle. V petih tednih se je odpravilo zelo veliko število vlog ter plačalo dolgov 327.000 K. Stanje zadruge se je pojasnilo in delo sodnemu komisariju in upravniku mase olajšalo.

Znano je, da se dolžniki in upniki boje konkurzov, kakor »bolnik smrtne nevarnih operacij. Kdor se hoče natančneje poučiti o vzrokih, naj čita dotične minist. naredbe, ki govore o izkoriščanju in o monopolu.

Konkurza ni povzročil likvidacijski odbor. Otvoril se je na podlagi bilance za leto 1910 in zaradi nekega nekega postopanja načelstva, ko še ni bilo likvidatorjev. Ne zavidam vlagateljev, ki bodo morali morebiti še dolgo čakati na težko prihranjeni denar, a neprimerno huje stališče imajo člani, ki so iz potrpe ali nevednosti običali pri zadruzi. Pregrajajte z vso strogostjo maloštevilne krivce, a pustite živeti mnogostevilne nedolžne žrtve. Pedanterija, premeteno razlaganje dvomljivih zakonskih določil in izkoriščanje niso priprava sredstva za saniranje gospodarskih nesreč.

G. dr. Eger je, kakor poroča »Tagespost«, trdil, da se je vsled zavlačevanja konkurza mnogim članom omogočilo (!?), da so se iznebili svojega premoženja. Čul sem samo o enem takem slučaju, ki se bode pa gotovo izpodbilj. Govoril je tudi o nekem bivšem članu Iv. Z., ki je baje pobegnil preko meje. Dotičnik je umrl že pred več leti, njegov sin pa nikoli član ni bil. Odbor nima pravice in moči cernirati nad 500 članov ter jih policijsko nadzorovati. Tega tudi upravnik mase ne more storiti.

Naravnost smešna je trditev, »da je bil odbor celo zadovoljen s tem, da je prvotno vodil kazensko preiskavo sodnik, ki je sam jamčil Glavni.« V tem oziru pač odbor ni imel nikake ingerence.

Ljubljana, dne 23. februarja 1911.

Fr. Vlišnikar.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 23. februarja 1911.

Forma.

Pšenica na april 1911	za 50 kg 11 64
» » oktober 1911	» » 30 kg 10 94
Rz za april 1911	» » 30 kg 8 15
Rz za oktober 1911	» » 30 kg 8 04
Koruzna za maj 1911	» » 30 kg 5 72
Oves za april 1911	» » 30 kg 6 80

Učinki.

Vzdruzo.

Škodljive postranske posledice

ima mnogo na novo pojavljajočih se, umetno izdelanih odvajalnih sredstev, medtem ko so se čez 20 let klinično preizkušene, mlo učinkovite „Sagrada Barber“ (odvajalne pastile) prirodne, čiste rastlinske izdelke. Škatljice po 70 h in K 240.

„Heil-Geist“ Apotheke na Dunaju I., Operngasse 16.

Paste na
BARBER
ime Barber!

Izjava.

685

Ker nam je došlo že več vprašanj, stojimo li v kaki zvezi s ponesrečeno »Glavno posojilnico v Ljubljani.« izjavljamo, da nismo imeli z njo nikoli nobene stika in nismo pri njenem polomu niti v vinarjem prizadeti.

Posojilnica v Logatcu.

Darila.

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju je prejelo do 18. svečana sledeče darove: Po 100 K: Dr. Franc Munda, em. odvetnik v Ljubljani (ustanovnik) in Posojilnica v Mariboru; — 50 K: Dr. Al. Rant, c. in kr. pom. kom. (ustan.); — 30 K: Kmetijska posojilnica vrhniške okolice; — po 20 K: Dr. posl. dr. Iv. E. Krek, odvetnik dr. Fr. Novak, Hranilnica in posojilnica na Dolu in mestna občina Kamnik; — 12 K: Prof. dr. Leop. Poljanec; po 10 K: odvetnik dr. Tom. Horvat, vseučiliški profesor dr. Mat. Murko, krojaški mojster Ant. Presker, župnik Iv. Vrhovnik, županstvo St. Peter na Krasi in Kolinska tovarna za kavno primes; — 8 K: finančni tajnik dr. Val. Žun; — 6 K: pristav Jak. Lah; po 5 K: notar Juri Detiček, viš. kontrolor Jan. Klemenčič, c. kr. poštarica Dora Klobova, prof. Štef. Podboj, notar Ant. Šlamberger in posestnik Janko Vilar; po 3 K: parna opekarna A. Belle in trgovina s klobuki M. Sedej-Strnad; — po 2 K: zal. gramofonov Ivo Bajželj, zal. pohištva Fil. Fajdiga, prof. Saša Santel in neimovna gospeca. — Skupaj 500 K. — Društvo je izdalo letos že 4405 K, prejelo je pa z lanskim prebitkom vred samo 4462 K. Očividna je torej nujna potreba. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident j. z. v p. Dunaj III. Reissnerstrasse 27.

* Uspeh brezžične telegrafije. Kakor se poroča iz Pariza se je posrečilo brzojaviti z brezžičnim telegrafom z Eifflovega stolpa v Kanačo. Razdalja znaša nad 6000 kilometrov.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:
Dne 17. februarja: Anton Jeranko, rejeneč, 14 mesecev.
Dne 19. februarja: Marija Stomitsch, posestnikova žena, 51 let. — Blaž Simenc, prosjak, 70 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 23. februarja 1911

Malobesni papirji.	Dinarji	Blago
4% mejeva renta	93—	93 26
4 1/2% srebrna renta	96 95	97 15
4% avstr. krona renta	92 95	93 15
4% ogr.	91 80	92
4% kranjsko deželno posojilo	95—	96—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—
Srečke.		
Srečka iz l. 1860 1/2	213 10	2 9 50
„ „ 1864	311—	317—
„ „ tiske	155 75	161 75
„ „ zemeljske I. izdaje	296—	302—
„ „ II. . . .	286—	286—
„ „ ogrske hipotečne	251—	257—
„ „ dun. komunalne	535—	545—
„ „ avstr. kreditne	535—	545—
„ „ ljubljanske	90 50	96 50
„ „ avstr. rdeč. križa	78—	79—
„ „ ogr. . . .	46—	52—
„ „ bazilika	36 50	40 50
„ „ turške	255 50	258 50
Dolgoro.		
Ljubljanske kreditne banke	485—	485 50
Avstr. kreditnega zavoda	672 25	673 25
Dunajske bančne družbe	562 40	563 40
Želzne železnice	111 40	112 40
Državne železnice	745—	746—
Alpine-Montan	784 25	785 25
Češke sladkorne družbe	274—	275 80
Zivnostenske banke	285—	287—
Valute.		
Cekini	11 36	11 39
Marki	117 25	117 45
Franki	95 0	95 10
Lire	94 0	94 70
Rubli	253 25	254 2

Mnenje gospoda dr. Ionidisa, Kavaklija.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Opozorjam Vas, da je dal poizkus, ki sem ga napravil z Vašim izdelkom Serravallovim kina-vinom z železom na sedemletnem dečku, nepričakovane uspehe. Deček je izgubil kmalu znake malokrvnosti na obličju, moči so se mu povrile, tek se je obudil, izločenje blata je postalo enakomerno in vsakdanje. Razveseljen po tako dobrih uspehih Vašega Serravallovega kina-vina z železom se čutim primoranega priporočati ga od srca kakor edini pripomoček proti malokrvnosti, breztečnosti in telesni šibkosti.

Kavaklija, 29. oktobra 1909.
Dr. Ionidis.

Gospod

ki mu je bil do sedaj odgovorjen las in drugi lasi odpravili prijavljajo v oboje ter pospeševajo las, rabi do sedaj 826

Say-ran s konjickom (znamka konjick) Bergmann & Co. Berlin S. L. v sekcijskih po 2 K in 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, parafarmacijah in brivnicah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

dr. Tanno-chin tinktura

za lase

tatera okreduje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I s čim hitrejša s metodo i kremo. Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. nil, medicinalni vin, specialni let, najne ali parfumi, ki ugiških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Reševa cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Josefovega

publ. mostu 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin, južne teleznice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Specialiteta, odina slovanska ura za telovadce.

Dobi se samo pri tvrdki

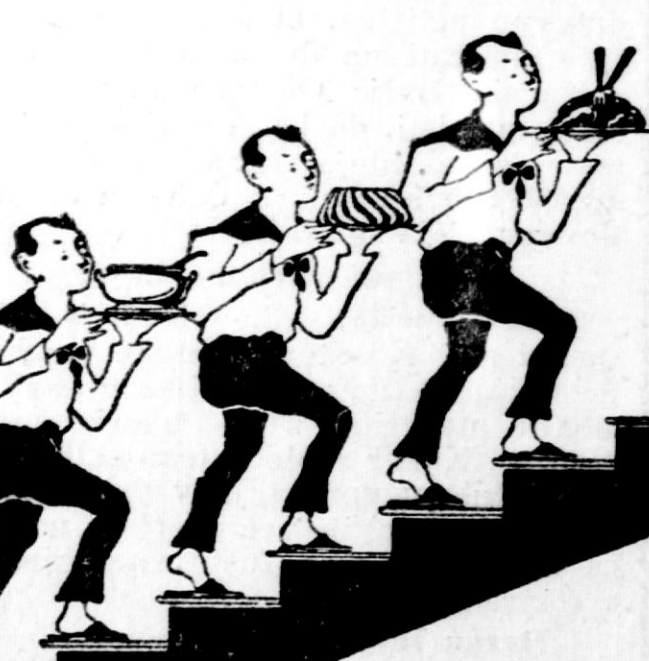
Ljubljana H. Suttner Ljubljana

Mestni trg Sv. Petra cesta



Kuhajte! Pražite! Pečite!

samo z



jedilno mastjo

Ceres!

Zamstvo za popolno naravno čistost in najfinjšo kakovost daje samo beseda

Ceres

Ječilni masti „CERES“ da se prednost pred vsemi konkurenčnimi znamkami.

Meteorološko poročilo.

februar	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
22.	2. pop.	737 6	10 5	p. m. jzah. del. oblak.	
9. zv.	737 8	— 6 3	p. m. zah. pol. oblak.		
23.	7. zj.	740 1	— 1 0	sl. svzh. del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 5 0°, norm. — 0 5°. Padavina v 24 urah 0 0 mm

Potnika

za Kranjsko, zmožnega obeh deželnih jezikov, sprejmo po prav ugodnih pogojih veletrgovina z drobnim blagom. Samo moc prve vrste z do ka ano dobri uspehi naj pišejo pod „Kranjsko“ na upravništvo »Slovenskega Naroda.« 689

Proda se hotel „Austria“

na Mlinem pri Bledu eventualno se odda v najem.

Natančneje se poizve v upravništvu »Slovenskega Naroda«. 683

V svrhu razširjenja trgovine

v konkurenci prostem kraju na deželi, z zelo povoljnimi letnimi prometom,

se išče trgovsko naobrazen

sotrudnik (kompanjon).

Potrebni kapital ali premoženje najmanj 15 20 000 K. 688

Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Volilski katekizem

za ljubljansko občinsko volitev po novem občinskem in volilnem redu.

Knjižica v ponk volilcem in volilkam.

Cena 50 vinarjev.

Komisijska založba

Narodne knjigarne v Ljubljani.

V založbi „Narodne knjigarne“ v Ljubljani.

je pravkar izšel

zgodovinski roman iz francoskih časov

„Ljubezen“

Končanove Klare

Spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1 50, vez. K 2 50, po pošti 20 v. več.

Ta roman je vzbudil že v podlistku „Slov. Naroda“ občno pozornost ter se je moral na splošno zahtevu poslati.



Službe išče

687

strojnik

Franc Stera, Mirna Dolenska.

Kdor bi drevesa, grme

Neznanec neznanki, naj piše še enkrat pod „Harmonija.“

82

cvetlice rad sadil, naj zahteva zaznamek drevesnice. H. Zrjavý, Okružnice na Češkem.

Čarovni šopek 20. stoletja



V vseh letnih časih najslastnejši cvetlični vonj. Cvetne kapljice brez alkohola v svetilniku.

En atom zadostuje. Varljivo podobna naravna pristnost.

Bruselj 1910: Grand prix.

Juri Dralle, Hamburg in Podmokli n. L.

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

ZVEZDNA TRANINA

in varstveno znamko zlate repate zvezde. ZVEZDNA TRANINA je zanesljivo in trpežno bombažno in platneno blago, za moške in ženske obleke, srajce in razno drugo perilo.

— Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca :: ZVEZDNO TKANINO z znamko zlate repate zvezde! ::

418

Št. 4507

Ustanova za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjeno eno mesto cesar Franc Jož fohov ustanov za realce v znesku 100 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali ki bi takih ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove morajo biti opremljene s krstnim listom oziroma z domovnico, potem z ubožnim listom ter s šolskim spričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati

do 15. marca 1911

pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 14. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetniki

Laschan, I. r.

Naročajte izvrstni šentjanski premog!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkim državnem zavodu na Dunaju potem po dr. A. Plussu, profesorju kemične tehnologije na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju in končno po laboratoriju „Združenih mostecko-dnchovskih rudarskih revirjev“ ima šentjanski premog 4059—4733 kalorij in 7 96—11 57 % pepela in se poletakem more vzporajati z najboljšim češkim.

Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogr., tedaj nižja, kot cena vsakega drugega premoga.

Kdor je kdaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več.

268

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 48.912.797 — — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860 —

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 94 vplačili.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Vsa poljevala dajajo cigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

V Gosposki ulici štey. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetje
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kren. 2730

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Dva dobra in zanesljiva, samo-
stojno delujoča

kleparska pomočnika

sprejme takoj proti dobri plači
v trajno delo 633
KONRAD POTZNER
klepanski mojster
Celje, Vrtna ulica šte. 11.

Dva lepa konja

približno 16 pesti visoka, katera sta
dobra za tek in težo
se takoj kupita.

Ponudbe pod 665
„St. U. 100“ poštno ležeče
Ljubljana.

Fr. Čuden
urar in trgovec
Ljubljana
131 samo
Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani
v zlatu, močni, na trpežnosti ne-
prekosljivi, par od 7 K naprej.
Največja zaloga stenskih ur.
Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoji.



Trgovski sotrudi

medane stroke, sprotni detajli 654
— se sprejme pri tvečih —
Oton Homan, Radovljica.

V kinematografu „IDEAL“ se sprejme blagajničarka.

Reflektantije naj se osebno predstavijo
najpozneje do nedelje 26. t. m.

1881 — 1901

t. j. vsi oni letniki
„Ljubljanskega Zvona“
ki jih v knjigotštvu ni več dobiti, so
skupaj ali posamezno na prodaj.
Prvi, ki se za vse oglasi, bo najcenejše
kupil. Na prodaj je tudi: „Kres“,
popolen, 1881—1886. — Mariborska
Pajkova „Zora“, popolna, 1872 do
1877. — Hribar-Tavčarjev stari „Slo-
van“, popolen, 1884—1887.
Vprašanja z znamko za odgovor na
upravištvu „Slov. Naroda“ pod šifro
„1881—1901“.

Spreten uradnik se išče za večjo tovarno.

Mora biti kristjan, 22—28 let star,
samski, ter popolnoma več sloven-
skega in nemškega jezika v govoru in
pisavi. Zahteva se splošna in trgovska
izobrazba. 650
Ponudbe pod Y. X. 28, W. F. 7645
na anončno pisarno Rudolf
Messe, Dunaj I., Söllerstätte 2.

Ta Inserat

je važen za vsakega človeka in tudi vedeti morate, ako polagate važnost na higieno svojega telesa, da je
v vsaki hiši neupeljivo tako razkuševalno sredstvo. Večkrat se dogajajo bolezni (škrlatica, vročinska bolezni,
kolera, koza, ošpice), ranitve, nalezljiva bolezni in opekline; za desinfekcijo pri bolnikih, za antiseptične obve-
ze ran, opeklin, za irigacijo za dame in v varstvo pred nalezljivimi boleznimi, za stalno rabo pri vseh vrstah desinfekcij
in pri odpravljanju neprijetnega duha je najbolj pripraven znanstveno mnogokrat preizkušeni in po vsem svetu
za najboljšee razkuševalno sredstvo sedanosti znani

Lysoform

ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga vsakdo brez nevarnosti lahko rabi, ker prijetno aromatično diši, kože
ne razdražuje (kakor druga desinfekcijska sredstva) in ker je naposled jako poceni, ga skoro vsi zdravnik
priporočajo in v vsaki hiši radi rabijo. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom vred se stekle-
nica s 100 grammi za 80 vinarjev dobiva po vseh lekarnah in drogerijah monarhije. Poizkusite
enkrat! Pomnite, da lysoform hitro in zanesljivo odstrani zoperni vonj in pot!

NOVO! lysoform s poprovo meto

Izvrstno desinfekcijsko sredstvo za usta za vsakdanja negovanja ust in
zob je aromatično in fino dišeče
v steklenicah po K 1-80. Ohranja zobe, daje ustom prijeten okus ter hitro in zanesljivo odstrani dihanje iz ust.
Poučno brošuro „Gesundheit und Desinfektion“, ki jo je spisal odlični zdravnik, vam pošlje
kemik Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4, znanstveni referent izdelovalnic lysoforma, in sicer
tako gratis in franko, ako pišete ponjo.
Gospodom zdravnikom vzorci in literatura vsak čas gratis in franko. 600

Korespondent se sprejme takoj v večji tovarni

Kristjan,
starost med
24 in 27,
samec.

ki je razun nemščine tudi italijanščine v govoru in
pisavi popolnoma več ter se izkaže lahko z dobro
trgovsko naobrazbo. — Ponudbe pod W. G. 7646
odpošilja anončna ekspedicija Rudolf Messe,
Dunaj I., Söllerstätte 2. 651

Kaaaj? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi

Antinikotinske
cigaretno
stročnice! 601
Postne samo v
cigaretnem zaboj-
čku z imenom
JACOBI!



Vsak karton
ima zelo zanimive
röntgenove
slike.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika
se je danes preselila
v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca,

Križevniška ulica šte. 8.

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Ustanovljena leta 1818.

Ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani,

Metelkove ulice šte. 19

priporoča svojo izborna vlečano marčno, dvojno
marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Telefon šte. 248.

Telefon šte. 248.

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
„je kakor navadno“
vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Ne kupujte
nič drugega proti

kašlju

hrupavosti, katere in zasle-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prene karamelo

„troni jelkani“
5900 not. poverjenih
izprijeval od
zdravnikov in
zdravnikov za-
jamčuje gotov uspeh.

Kaviček 80 in 40 vln, štalijska
60 vinarjev. Prodaja jih:

V Ljubljani:
Ubald pl. Trnovec, lekarna. Rth. Sušnik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. P. And. Bolinec, lekarna pri tronu.
Mr. Ph. Jos. Čičmar, lekarna. Ant. Kosec, dro-
gerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirč, lekarna. Idrja. J. Bergmann, le-
karna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna.
Novo mesto. Jos. Ruz, lekarna pri Mr. P. Vi-
pava. Milen Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
plet, lekarna. Radovljica. Miha. Brtil, le-
karna. Ljuba. Rudi. Kovar, lekarna pri Ju-
rojci. Kren. Fr. Baccaric, lekarna. Podgorica.
Jos. Mahnič, lekarna. Kamnik. E. Burdich,
lekarna v št. Lodi. Mr. M. Bolinec, lekarna.
1902. Ph. Mr. E. Kocič, lekarna. Jevonca.
V. Arco, trgovec, Sueden.

S 3/4/4

Obvestilo.

O imovini „Glavne posojilnice“ v Ljubljani

registr. zadruge z neom. zavezo v likvidaciji se je razglasil dne 13. februarja 1911

konkurz.

Konkurzni komisar: C. kr. dež. sod. svetnik dr. J. Toplak v Ljubljani.
Začasni upravnik mase: dr. I. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani.
Voliti narok 21. februarja 1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v
izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.
Zglasilni rok: do 30. aprila 1911.
Narok za likvidovanje in poravnavo 16. maja 1911 dopoldne ob 9. uri
pri tej sodnji, v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.
C. kr. deželna sodnja v Ljubljani, oddelok III,
dne 13. februarja 1911.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Več potovalnih zastopnikov

proti fiksnemu plaču in proviziji sprejme glavni zastopnik
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA V LJUBLJANI.

Ponudbe na naslov: **Iv. Perdan, Ljubljana.**

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: **Vegova ulica 6.**

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: **Peter
Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.**

ANTON BAJEC

umetni in
trgovski vrtnar

načrtovanja st. p. n. občinstvu, da se nabaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 242

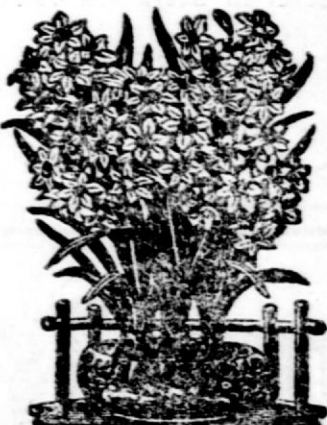
Velika zaloga suhih vencev. . .

Izdelovanje šopkov,
vencev, trakov itd.
— Okusno delo in
— zmerno cene. —

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija

na Tržaški cesti 34.



Na debele in drobne
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato zalogo 240

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.

344 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tovarniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo
v dobrem stanju, za časa rabe pa se
ogniti mnogim stroškom, pusti na
svoje kolo v zimski seziji skrbno pre-
gledati, očistiti ter v primerno tempe-
riranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali od-
škodnini, primeren prostor pa da na
razpolago **brezplačno** tvrdka

K. ČAMERNIK

špecialna trgovina s kolesi in njih
posamezni deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Seno

dobro konjsko
ima na prodaj

Oskrbištvu veleposestva Turn
pri Ljubljani. 662



najnovije in najpopolnejše
sredstvo za snaženje srebra in posrebre

z zjamčeno vsebino srebra za snaženje, izboljšanje ter posrebre srebne posode,
jedilne priprave, skled in drugih predmetov iz aluminia, novega srebra, medi, bakra, itd.

Najpopolnejše nadomestilo za galvansko posrebre

Kontrolirano za gospodinjstva, hotele, kavarne, restavracije itd. Napredaj po vseh boljših drogerijah,
trgovinah z barvnim in materialnim blagom itd. Cena stekla 70 h in 1 K.

„SOLIN“, generalno razpečavališče za Avstro-Ogrsko
DUNAJ, V. Margaretengürtel št. 142. 3488

M. Kristofič-Bučar

Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

BLUZE — **KRILA**
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE

na novo vpeljane, krasne
: **POMLADANSKE PLAŠČE** in **PELERINE** :
v vsakem blagu, barvi in fazoni, tudi po meri.

OBLEKICE — **PLAŠČKI** — **PELERINCE**
in krstna oprava.

Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov
po najnižji ceni.

Na ogled pošilja tudi po pošti.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica šte. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . . .

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinjših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarov.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinjše, črne, vijoličaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na
pisalne stroje

vseh sistemov

po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.